ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τιμὴ φύλλου δρχ. 1,50

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΑ ΑΚΡΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1965

Ἀριθ. φύλλου 67 / Β.'

Ο κ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ ΟΜΙΛΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΗΝ. ΕΘΝΗ

Ἐξέθεσε μὲ σαφήνεια τὰς Ἑλληνικὰς ἀπόψεις ἐπί τοῦ Κυπριακοῦ θέματος

ΠΡΟΕΚΑΛΕΣΕΝ ΖΩΗΡΟΤΑΤΗΝ ΕΝΤΥΠΩΣΙΝ

Ὁ λόγος τοῦ ὑπουργοῦ ἐξωτερικῶν κ. Τσιριμώκου εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν τοῦ ΟΗΕ δὲν ἦταν μόνον ἕνα κείμενο ἄψογο ἀπὸ κάθε πλευρά. Ἦταν συγχρόνως καὶ ἡ πιὸ ἔντονη, ἡ πιὸ θαρραλέα καὶ ἡ πιὸ συγκεκριμένη παρουσία τῆς Ἑλλάδος στὸν παγκόσμιο ὀργανισμό, κατὰ τὴν συζήτηση τοῦ Κυπριακοῦ.

Κατὰ τοὺς ἐγκύρους ξένους παρατηρητὰς ὁ λόγος τοῦ Ἕλληνα ὑπουργοῦ ἐξωτερικῶν εἶχε σημαντικὴ ἀπήχηση, γιατὶ μὲ τὴν τετράγωνη λογική ὡς καὶ τὴν ἀκαταμάχητη ἐπιχειρηματολογία του ἐνεφάνισε πανίσχυρη τὴν Ἑλληνικὴ θέση στὸ κυπριακὸ πρόβλημα. Ὁ λόγος του ἀντιπροέδρου τῆς κυβερνήσεως ποὺ κυκλοφόρησε δακτυλογραφημένος μεταξὺ τῶν ἀντιπροσωπειῶν τοῦ ΟΗΕ μελετήθηκε ἰδιαίτερα καί, ὅπως προσθέτουν οἱ αὐτοὶ κύκλοι, ἱκανοποίησε ἀπόλυτα καθὼς διευκρίνιζε τὸ ὅλο πρόβλημα καὶ ἐξέθετε τὰς ἑλληνικὰς ἀπόψεις ἐπάνω στὸ τόσο φλέγον αὐτὸ ἐθνικὸ θέμα.

Ἀρχίζοντας ὁ κ. Τσιριμῶκος τὸν λόγον του ἀναφέρθηκε στὴν ἐπιμονὴ τῶν Τούρκων γιὰ τὸν διάλογο μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Ἀγκύρας ποὺ δὲν τὸν θεωρεῖ, οὔτε ἐποικοδομητικό, οὔτε ἱκανὸ νὰ ὁδηγήση στὶς δυνατὲς λύσεις. Ἀντίθετα, ὁ κ. ἀντιπρόεδρος τῆς κυβερνήσεως, ἀφοῦ ἐτόνισεν ὅτι, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἡ ἔκθεσις Πλάζα, δὲν τίθεται θέμα ἐπαναλήψεως τοῦ διαλόγου, ἀπεσαφήνισε ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἐμμένει στὴν διαδικασία ποὺ [illegible] τοῦ ΟΗΕ στὶς ἀπόψεις τοῦ ὁποίου ἡ κυβέρνησή του τρέφει ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη.

Ἀλλὰ ὁ κ. Τσιριμῶκος ἀπέκλεισε, ἀκόμα, τὸν διάλογο γιὰ τοὺς ἑξῆς λόγους:

1.—Ὅτι δὲν ὑπάρχει θέμα συζητήσεως ἐφόσον ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένη ἡ Τουρκικὴ ἀξίωση περὶ διοικητικῆς διχοτομήσεως.

2.—Ὅτι ἀποκλείεται κάθε συζήτηση ἐφ' ὅσον σ' αὐτὲς δὲν μετέχει ἡ κυπριακὴ κυβέρνηση, μόνη ἁρμοδία νὰ ἔχη τὴν «τελευταία» λέξη ἀπάνω στὸ ζήτημα. Καὶ

3.—Ὅτι τὸ θέμα ἐφόσον περιῆλθε στὴν δικαιοδοσία τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν πρέπει νὰ λυθῆ εἰς τὸν ΟΗΕ.

ΤΟΥΡΚΙΚΑΙ ΩΜΟΤΗΤΕΣ

Ἀκολούθως, μὲ θάρρος, ρεαλισμὸ, ἀλλὰ καὶ ψυχραιμία ὁ κ. Τσιριμῶκος ἀναφέρθηκε στὶς Τουρκικὲς διαιότητες. Τὶς ἀπαρίθμησε μία πρὸς μία, τόσο ἐκεῖνες ποὺ ἔστράφησαν ἐναντίον τῶν ὁμογενῶν, ὅσο καὶ ἐκεῖνες ποὺ ἔπληξαν τὸ Πατριαρχεῖο καὶ ἀπέδειξε ὅτι οἱ προσπάθειες τῶν Τούρκων νὰ ἐμφανισθοῦν διαλλακτικοί, εἶναι πρόσχημα, μὲ τὸ ὁποῖο ἐπιδιώκουν νὰ καλύψουν τόσο τὶς πράξεις τους, ὅσο καὶ τὴν ἀδιαλλαξία τους.

Χαρακτηριστικὸ τῆς ἐντυπώσεως τοῦ λόγου τοῦ κ. Τσιριμώκου, ἡ ὁποία δημιουργήθηκε μεταξὺ τῶν ἀντιπροσωπειῶν εἶναι καὶ ἡ νευρικότητα ποὺ ἔδειξαν οἱ Τοῦρκοι, ὡς καὶ ἡ ἐπέμβαση τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀντιπροσωπείας κ. Ἐρὰλπ ὁ ὁποῖος ζήτησε νὰ ἀπαντήση. Ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα ποὺ δημιουργήθηκε ἦταν ἀντίθετο μὲ τὸ ἀναμενόμενο. Γιατὶ τὰ ὅσα μωρὰ καὶ παιδαριώδη ἰσχυρίσθηκε ἀπεδείκνυαν τὴν ἀδυναμία τῶν Τούρκων νὰ ὑποστηρίξουν μὲ ἐπιχειρήματα τὶς ἀπόψεις τους καὶ νὰ θεμελιώσουν τὶς ἀξιώσεις τους ἀπάνω στὴν Κύπρο. Τοῦτο, φυσικά, τὸ ἀντελήφθη ὁ κ. Ἐρὰλπ ποὺ θέλησε νὰ ἐπανορθώση τὰ πράγματα δίνοντας συνέντευξη τύπου, ὥστε νὰ ἐπιτρέψη στὴν φιλοτουρκικὴ προπαγάνδα νὰ μειώση τὴν ἐντύπωση ποὺ προεκάλεσε ὁ λόγος τοῦ Ἕλληνος ὑπουργοῦ — ἰδίᾳ μὲ τὴν ἀποκάλυψή [illegible] γιὰ τοὺς διωγμοὺς τῆς Ἐκκλησίας καὶ [illegible] ὁμογενῶν. Ἀλλὰ, ὅπως μεταδίδεται ἀπὸ τὴν ἕδρα τῶν Ἡνωμ. Ἐθνῶν καὶ στὴν προσπάθειά του αὐτὴ ὁ κ. Ἐρὰλπ ἀπέτυχε.

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Ἀντίθετα ἡ συνέντευξη πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ τύπου ποὺ ἔδωσε ὁ κ. Τσιριμῶκος ἦταν συγκλονιστική. Ἀφοῦ στὴν ἀρχὴ ὁ Ἕλλην ὑπουργὸς ἐτόνισε ὅτι οἱαδήποτε συνομιλία μὲ τὴν Τουρκία θὰ εἶναι μάταια ἀφ' ἑνὸς μὲν λόγῳ τοῦ δημιουργηθέντος διεθνοῦς κλίματος, ἀφ' ἑτέρου δὲ λόγῳ τῆς ἰσχυρᾶς δυσφορίας ποὺ ὑπάρχει στὴν Ἑλλάδα ἐκ τοῦ διωγμοῦ τοῦ Πατριαρχείου καὶ ὁμογενῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, προσέθεσε τόι ἡ κυβέρνησή του προτάσσει πρὸ κάθε ἄλλου διαλόγου μὲ τὴν Ἄγκυρα, τὸ θέμα τῶν διώξεων καὶ ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἐξετάση τὸ Κυπριακὸ μέσα στὰ ὅλα πλαίσια τῶν Ἑλληνοτουρκικῶν σχέσεων.

Περαιτέρω ὁ κ. Τσιριμῶκος ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ νέα τουρκικὴ κυβέρνηση θὰ μπορέση νὰ ἀντιμετωπίση τὸ κυπριακὸ ζήτημα, ἀλλὰ καὶ τὶς ἐν γένει Ἑφλληνοτουρκικὲς σχέσεις μὲ περισσότερη ψυχραιμία ἀπὸ τὶς προηγούμενες.

ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ

Σχετικῶς μὲ τὸ Κυπριακὸ ὁ κ. Τσιριμῶκος ἀνέπτυξε πρὸς τοὺς ξένους δημοσιογράφους τὰ ἀκόλουθα τέσσερα σημεῖα:

1.—Ὅτι ὁ Κυπριακὸς λαὸς πρέπει νὰ εἶναι ἀπόλυτα ἀνεξάρτητος γιὰ νὰ ἀποφασίση γιὰ τὸ μέλλον του.

2.—Ὅτι δέχεται τὴν διεξαγωγὴ συνομιλιῶν ἐντὸς τοῦ Ο.Η.Ε.

3.—Ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν πρόκειται ν' ἀναλάβη καμμιὰ ἀπόφαση ποὺ νὰ ἀντιτίθεται στὶς ἐπιδιώξεις τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Καὶ

4.—Ὅτι ἡ Ἑλλὰς καταγγέλλει τοὺς διωγμοὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἀπὸ τὴν Ἄγκυρα ἡ ὁποία παραλλήλως ἰσχυρίζεται ὅτι τρέφει φιλικὰ αἰσθήματα πρὸς τὴν Ἀθήνα.

Καταλήγοντας ὁ κ. Τσιριμῶκος διέψευσε ὅτι ὑφίσταται οἱαδήποτε διαφορὰ μεταξὺ τῶν κυβερνήσεων τῆς Λευκωσίας καὶ τῆς Ἀθήνας.

Ἐπὶ τῇ 61ῃ ἐπετείῳ ἀπὸ τοῦ ἡρωϊκοῦ θανάτου του

Η ΘΥΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ

Φωτεινὸν παράδειγμα διὰ τὰς ἐπερχομένας γενεάς

● ΑΦΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΥΠΑΡΧΗΓΟΥ ΤΟΥ Ν. ΠΥΡΖΑ

Πρὶν 61 χρόνια, στὶς 3) 14 Ὀκτωβρίου 1904, ἔπεσεν ἡρωϊκὰ στὸ ἄσημο, ὡς τότε, χωριὸ τῶν Κορεστείων, τὴ Στάτιστα (τώρα Μελᾶς), ὁ φλογερὸς ἐκεῖνος πατριώτης, ὁ ἀείμνηστος Παῦλος Μελᾶς, ὁ πρωταθλητὴς στὸν ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα τῆς ὑπέρτιμης καὶ δοξασμένης χώρας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ μὲ τὸ ἅγιο αἷμα του, πότισε τὸ δέντρο τῆς Ἐλευθερίας, ποὺ ρίζωσε βαθειὰ καὶ γιγαντώθηκε μὲ τὴ θυσία τόσων πατριωτῶν κι' ἄπλωσε τὰ γερὰ κλωνάρια του σ' ὅλη τὴ Μακεδονία μας.

Ὁ Παῦλος Μελᾶς μὲ στολὴ ἀντάρτου.

Εἰς ἀνάμνησι τοῦ σημαντικοῦ ἐκείνου ἱστορικοῦ γεγονότος καὶ ἀπότισι φόρου τιμῆς πρὸς Ἐκεῖνον, ποὺ θυσιάστηκε γιὰ τὴν Ἐλευθερία τῆς Μακεδονίας ποὺ ὡς τότε στέναζε κάτω ἀπὸ τὸν καταθλιπτικὸ ζυγὸ τοῦ Τούρκου κατακτητῆ καὶ τὸ μαχαῖρι τοῦ Βουλγάρου κομιτατζῆ ὁ «Ἀλέξανδρος θεωρεῖ ἱερὴ ὑποχρέωσί του, νὰ δημοσιεύση μερικὰ στοιχεῖα, ποὺ σχετίζονται μὲ τὴ δρᾶσι τοῦ Ἐθνομάρτυρα καθὼς καὶ μὲ τὸν ἡρωϊκὸ του θάνατο, παρμένο ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιο τοῦ ὑπαρχηγοῦ του, ἀειμνήστου Λάκη Πύρζα.

...«Σὲ ἕνα κατάλυμα μείναμεν ὁ Ζέζας, ἐγὼ, ὁ Στρατηνάκης καὶ ὁ Πέτρος. Σὲ ἄλλο ἔκαμε κατάλυμα ὁ Καραλίβανος, μὲ ἄλλα παλικάρια καὶ σὲ ἄλλα κατάλυματα μείνανε ἄλλα παλικάρια.

»Τὸ πρωὶ ὁ Ντίνας ἦλθεν μὲ τὸν Μουχτάρη καὶ μὲ ἄλλους ἀπὸ τὸ χωριὸ ἀπὸ αὐτοὺς ὁ Ζέζας πληροφορήθηκεν ὅτι τακτικὰ περνᾶ τουρκικὸς στρατὸς ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ πηγαίνει στὸ Ζέλοβον. Ἔμεναν στὸ Κονομπλάτι ὅπου εἶναι μακριὰ μισὴ ὥρα ἀπὸ τὴ Στάτιστα 150 στρατιῶτες. Ἔστειλαν τότε μὲ ἀνθρώπους ἀπὸ τὴ Στάτιστα ὁ Ζέζας στὸν Εὐθύμη Καούδη στὸ Ζέλοβον τὴν ἄλλην ἡμέραν νὰ ἔλθη νὰ συναντηθοῦν ἔξω ἀπὸ τὴ Στάτιστα στὸ δάσος. Μοίρασα τροφὴ στὰ καταλύματα. Τὸ μεσημέρι ὁ Ζέζας κράτησε στὸ τραπέζι τὸν Ντίνα καὶ προεστοὺς τοῦ χωριοῦ, παρήγγειλε τὸ βράδυ νὰ ἔλθουν καὶ ἄλλοι. Ἦλθεν ἡ σπιτονοικοκυρὰ καὶ μᾶς εἶπεν ὅτι μία γρηὰ εἶδεν εἰς τὸν δρόμο νὰ ἔρχεται στρατὸς ἀπὸ τὸ Κονομπλάτι.

Ὁ ἀείμνηστος Νικόλαος Πύρζας ὑπαρχηγὸς τοῦ Παύλου Μελᾶ, ἀπὸ τὴ Φλώρινα, μὲ ἐνδυμασία κτηνοτρόφου- ζωεμπόρου.

Ἔ, εἶπεν ὁ Παῦλος, θὰ ἔλθη θὰ περάση. Εἰδοποίησε στὰ καταλύματα κανεὶς νὰ μὴν κουνηθῆ νὰ εἶναι ἕτοιμοι. Ὁ στρατὸς σὲ λίγο πέρασε κάτω ἀπὸ τὰ καταλύματα καὶ τράβηξε γιὰ τὸν ἀπάνω μαχαλᾶ. Μέσα ἀπὸ τὰ παράθυρα ἤμεῖς τὸν βλέπαμε. Ὕστερα ἀπὸ ὀλίγην ὥραν ἦλθον ἄλλες γυναῖκες καὶ εἶπαν ὅτι ὁ στρατὸς ἔρχεται πρὸς τὰ κάτω. Τοὺς εἶδεν καὶ ὁ Καραλίβανος ἔστειλε νὰ ρωτήση τί νὰ κάμουν, νὰ ρίψουν; Ὁ Ζέζας ἀπάντησεν νὰ μὴν πυροβολήση κανεὶς χωρὶς νὰ τοὺς διατάξη καὶ ὅλοι νὰ μείνυν στὶς θέσεις τους».

»Τὸ κατάλυμα τοῦ Μελᾶ εἶχε προδοθεῖ ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ. Ἕνας ἐξωμότης Ἀλβανὸς ὁ Μῆτρος Βλάχος ἀρχικομιτατζῆς, πρόδωσε τὸ σῶμα τοῦ Μελᾶ στοὺς

Συνέχεια εἰς τὴν 3ην σελίδα

ΑΡΧΕΙΟΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ Π. ΔΕΛΤΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΙΚΩΝΥΜΟΥ ΜΑΚΡΗ
Ο ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ

18ον

Ἐκεῖ λάβαμε γράμμα ἀπὸ τὴ Φλώρινα ὅπου ἔλεγε ὅτι ὁ Τουρκικὸς στρατὸς τῆς Φλώρινας εἶχε βγῆ στὴν πεδιάδα. Τότε πεισθήκαμε ὅτι ὁ ὁδηγός μας εἶχε δίκιο, ὅταν ἔλεγε νὰ λοξοδρομήσουμε, γιατὶ ἂν ἐξακολουθούσαμε τὴν πορεία μας πρὸς τὰ ἐμπρός, σίγουρα θὰ πέφταμε πάνω στὸ στρατό, πρᾶγμα ποὺ γιὰ μᾶς δὲν θὰ ἦταν καθόλου εὐχάριστο, πρῶτα γιατὶ τὸ ἔδαφος ἦταν γυμνὸ κι' ἔπειτα γιατὶ τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ ἦταν μεγάλο. Ὁ στρατὸς μάλιστα, ὅπως μᾶς ἔγραφαν στὸ γράμμα, εἰδοποιημένος ἀπὸ τοὺς Ρουμούνους τῆς Νέβεσκας, ποὺ μᾶς πρόδωσαν, μᾶς περίμενε σ' ἐνέδρα μὲ τὴν πεποίθησι ὅτι θὰ περνούσαμε ἀπὸ κεῖ. Εὐτυχῶς ὅμως, χάρις στὴν ἀντίληψι τοῦ Τούρκου ὁδηγοῦ μας τὴ γλυτώσαμε καὶ γιὰ νὰ τὸν ἀνταμείψω τοῦ ἔδωσα κι' ἐγὼ τέσσερις τουρκικὲς λίρες.

Στὴ Μπίτουσια καταλύσαμε σὲ σπίτια. Κατὰ τὸ μεσημέρι ὅμως μᾶς εἰδοποίησαν τὰ καραούλια ὅτι τουρκικὸς στρατὸς ἐρχόταν πρὸς τὸ χωριό. Ἀμέσως πῆρα τὸ σῶμα μου καὶ βγῆκα ἀπὸ τὸ χωρίό. Σὲ λίγο ὅμως μᾶς εἰδοποίησαν πῶς εἶχε γίνει λάθος. Ξαναμπήκαμε λοιπὸν στὸ χωριό, φάγαμε κι' ἔπειτα φύγαμε καὶ σὲ δυὸ ὧρες φτάσαμε στὸ Ράκοβο, ὅπου πήραμε τὸν Καπετὰν Φούφα καὶ τὸν Καούδη μὲ τοὺς ἄντρες του.

Στὸ Ράκοβο μείναμε ὡς τὶς δυὸ μετὰ τὰ μεσάνυχτα. Ἔπειτα ξεκινήσαμε ὅλοι μαζὶ καὶ περάσαμε τὴ μέρα μας στὸ πρὸς Ν. τοῦ χωριοῦ δάσος. Τὸ βράδυ ξαναγυρίσαμε στὸ χωριὸ καὶ τὸ πρωὶ λαβαίνομε γράμμα τοῦ Κέντρου τοῦ Μοναστηριοῦ ποὺ μᾶς ἔλεγε νὰ πᾶμε στὰ Κορέστια. Ἀμέσως τὴν ἄλλη μέρα ξεκινήσαμε, περάσαμε τὴν προέκτασι τῆς κορυφογραμμῆς τοῦ Περιστεριοῦ καὶ φτάσαμε τὸ βράδυ στὸ μοναστῆρι τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὅπου περάσαμε τὴ νύκτα μας. Τὸ πρωὶ βγήκαμε καὶ πήγαμε καὶ λημεριάσαμε δυτικώτερα τῆς μονῆς. Τὸ βράδυ κατεβήκαμε πάλι στὸ μοναστῆρι καὶ συναντηθήκαμε κεῖ μὲ τὸ δάσκαλο τοῦ Πισοντεριοῦ Ἀθανάσιον Ἰατροῦ, μὲ τὸν ὁποῖον συνωμιλήσαμεν ἀρκετά.

Ἅμα ἔφυγε αὐτὸς φύγαμε καὶ μεῖς καὶ πήγαμε στὰ χωριὰ Ὄστιμα καὶ Τούρνοβο. Στὸ δρόμο μας τυχαίως περάσαμε ἀπὸ τὴ στάνη ἑνὸς φανατικοῦ Βουλγάρου, ποὺ κατάδινε τὰ ἑλληνικὰ σώματα. Ἐπλησιάσαμε καὶ κτυπήσαμε τὴν πόρτα του. Αὐτὸς ὅμως ἀντὶ γιὰ ἀπάντησι ἄρχισε νὰ μᾶς πυροβολῆ. Τότε βάλαμε φωτιὰ στὴ στάνη καὶ τὸν κάψαμε ζωντανό. Τὴν ἴδια στιγμὴ ὅμως ἀντιληφθήκαμε ὅτι ὁ στρατὸς τοῦ Πισοντεριοῦ κατέβαινε πρὸς τὰ μᾶς. Φύγαμε λοιπὸν καὶ πήγαμε καὶ διανυκτερεύσαμε στὴ Μονὴ τῆς Ἁγίας Τριάδας.

Στὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα ἤρθε πάλι ὁ δάσκαλος Ἰατροῦ καὶ μᾶς ἔφερε ψωμὶ καὶ δυὸ ἀρνιά, ποὺ τοῦ τὰ πληρώσαμε ἀμέσως. Κι' ἀφοῦ φάγαμε, πήγαμε καὶ λημεριάσαμε μιὰ ὥρα μακρυὰ ἀπὸ τὸ χωριὸ Ὄστιμα.

Τὴν ἄλλη μέρα, Μέγα Σάββατο, ἀφοῦ ἔστειλα γράμμα στὰς Ἀθήνας στὸν Γ. Κολοκοτρώνη, φύγαμε καὶ πήγαμε στὸ Τούρνοβο γιὰ νὰ γιορτάσουμε ἐκεῖ τὸ Πάσχα. Οἱ χωρικοὶ μᾶς περιποιήθηκαν «λαμπρά». Πρῶτα εἶχαν κλειστὰ τὰ σπίτια τους καὶ ἀναγκαστήκαμε νὰ μποῦμε διὰ τῆς βίας. Ἔπειτα, ὅταν τοὺς ζητήσαμε φαγητό, αὐτοὶ μᾶς ἔφεραν ἀλεύρι καβουρδισμένο μὲ βούτυρο καὶ ἀναγκαστικῶς τὸ φάγαμε, ἀφοῦ δὲν εἴχαμε τίποτ' ἄλλο. Καὶ ἀφοῦ φάγαμε, βγήκαμε καὶ λημεριάσαμε ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό. Τὸ βράδυ παραγγείλαμε στοὺς χωρικοὺς τοῦ χωριοῦ Ὄστιμα, ποὺ ἦταν Ἑλληνικὸ χωριό, νὰ ἑτοιμάσουν σπίτια καὶ νὰ μᾶς περιμένουν. Τὸ μετανοιώσαμε ὅμως καὶ πήγαμε σὲ μιὰ ἐκεῖ κοντὰ καλύβα, ὅπου ἀγοράσαμε ἀπὸ τὸ βοσκὸ ὀκτὼ ἀρνιὰ μὲ τρία εἰκοσόφραγκα. Ἦρθε κι' ἕνας χωρικὸς ἀπὸ τὸ Ζέλοβο ποὺ λεγόταν Ἠλίας (τὸ ἐπίθετό του δὲν τὸ θυμᾶμαι γιατὶ τότε δὲν τὰ ἔγραφα. Δὲν ἤθελα νὰ τὰ βαστῶ μὴ τυχὸν καὶ μοῦ τὰ πιάσουν) καὶ μᾶς ἔφερε δυὸ ψωμιά.

Ἐμείναμε ἐκεῖ ὅλη τὴ μέρα καὶ τὸ βράδυ ἀνεβήκαμε πρὸς τὸ βορεινὸ μέρος τοῦ χωριοῦ, ὅπου μείναμε ὅλη τὴν ἄλλη μέρα.

Πρὸς τὸ βράδυ ἔστειλα τὸν Τσινιάρη, τὸν Κοντολάμπρο, τὸν Σακκᾶ καὶ τὸν Μιχαδιώτη νὰ πᾶνε στὴν Ὄστιμα νὰ ποῦν νὰ μᾶς ἑτοιμάσουν καταλύματα. Καὶ σὲ λίγο κατεβήκαμε καὶ μεῖς στὸ χωριό.

Ὁ Καούδης, ὁ Φούφας κι' ἐγὼ τραβήξαμε στὸ σπίτι τοῦ Βούλγαρου παπᾶ καὶ ρωτήσαμε τὴν ἀνεψιά του, ποὺ βγῆκε, ἂν ὁ θεῖος της ἦταν μέσα. Αὐτὴ μᾶς ἀπάντησε ὅτι ἦταν μέσα ἀλλὰ ψυχορραγοῦσε. Ἐγὼ τότε ἐπρότεινα νὰ μποῦμε στὸ σπίτι καὶ «νὰ διευκολύνουμε μὲ καμμιὰ μαχαιριὰ τὸν θάνατο τοῦ αἰδεσιμωτάτου». Ὁ Καούδης ὅμως ἀρνήθηκε μ' ἐπιμονὴ κι' ὁ Φούφας ποὺ παρακολουθοῦσε τὴ σκηνὴ γελῶντας, ἔλεγε «Ἂς μὴ δυσαρεστήσουμε τὸν Καπετὰν Καούδη».

Ὁ Βούλγαρος αὐτὸς παπᾶς ἦταν ἐκεῖνος ποὺ καὶ ἄλλοτε εἴχαμε κυνηγήσει καὶ πληγώσει. Καὶ τώρα ἀληθινὰ ψυχορραγοῦσε. Καὶ ὡς τὸ πρωὶ ξεψύχησε.

Ἀπὸ κεῖ φύγαμε γιὰ τὸ πρὸς Β. τῆς Μπέσφινας λημέρι μας, ἐπειδὴ κάποιος γνωστός μου χωρικός μοῦ εἶχε πῆ ὅτι ὁ Μῆτρος Βλάχος θὰ λημέριαζε στὴ Μπέσφινα τὴν ἄλλη μέρα. Μόλις βγήκαμε ἀπὸ τὸ χωριὸ ἐγὼ εἶπα στὸ Φούφα καὶ τὸν Καούδη ὅτι πηγαίναμε στὴν Μπέσφινα γιὰ νὰ χτυπήσουμε τὸ Μῆτρο. Ὁ Φούφας δέχτηκε μὰ ὁ Καούδης δὲν θέλησε ν' ἀκολουθήση προφασιζόμενος ὅτι φοβόταν τὸν τουρκικὸ στρατὸ καὶ πρότεινε νὰ πᾶμε νὰ λημεριάσουμε στὴ μονὴ τῆς Ἁγίας Τριάδος. Τότε μαλώσαμε καὶ ὁ Καούδης μὲ τοὺς τέσσερις δικούς του ἔφυγε. Ἐγὼ μὲ τὸν Φούφα τραβήξαμε στὸ λημέρι ποὺ εἴπαμε παραπάνω. Στὸ δρόμο -ἦταν νύκτα - τράβηξε τὴν προσοχή μας ἕνα οὐράνιο φαινόμενο, ποὺ τὸ ξηγήσαμε γιὰ σημάδι ἐπικειμένης συγκρούσεώς μας μὲ τὸ Μῆτρο. Τὸ ἄστρο γιὰ λίγες στιγμὲς ἔλαμψε τόσο δυνατά, ποὺ μπορέσαμε νὰ δοῦμε ὅλα γύρω στὸ φῶς του σὰν νὰ ἦταν πανσέληνος.

Ἀφοῦ ἀνεβήκαμε στὸ λημέρι καὶ τοποθετήσαμε καραούλια, κοιμηθήκαμε. Τὴν ἄλλη μέρα τὸ μεσημέρι ἀφοῦ φάγαμε, ἔστειλα τὸν Κοντολάμπρο, τὸν Τσινιέρη, τὸν Κοζανίδη Λιχαδιώτη, Σακκᾶ καὶ Μελισσόβα (αὐτὸν τὸν εἶχα πάρει ἀπὸ κεῖ, ἦταν Ἀλβανός), ν' ἀλλάξουν καραούλια.

(Συνεχίζεται)

ΑΙ ΕΘΝΙΚΑΙ ΜΑΣ ΕΠΑΛΞΕΙΣ

ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΣ

Στὸ 80 χιλιόμετρο τῆς δημοσίας ὁδοῦ Φλωρίνης - Θεσσαλονίκης κι' ἀριστερὰ ἀπ' αὐτὸν 800 μέτρα βρίσκεται ὁ Τριπόταμος, πολὺ ὄμορφο, παραγωγικὸ καὶ προοδευτικὸ χωριὸ — ἕνα ἀπ' τὰ καλύτερα τοῦ Νομοῦ Φλωρίνης.

Η ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ

Πῆρε, ἢ μᾶλλον τοῦ δώσανε τὴν ὀνομασία αὐτή, τὸ χωριό, γιατὶ στὴν ἄκρη του συναντῶνται τρία ποτάμια, δηλ. ὁ γεροπόταμος, ποὺ κατεβαίνει ἀπ' τὸ Σοπό, Ἀχλάδα, Μελίτη, Νεοχωράκι, ὁ «Σακουλέβας» ἢ Φλωρινιώτικος, μαζὶ μὲ τὸ Φλαμπουριώτικο καὶ τὸ Δροσοπηγιώτικο παραπόταμο καὶ τὸν ἄλλο ἀπὸ τὴν Παλαίστρα. Ἀφοῦ ἑνωθοῦν ὅλα στὸν Τριπόταμο, γίνονται ἕνα, ποὺ συνεχίζει πρὸς τὸν Παπαγιάννη, Μαρίνα, κάμπο Μοναστηρίου καὶ χύνεται στὸν Ἐριγῶνα, στὴ Γιουγκοσλαβία.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ — ΑΣΧΟΛΙΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ὅπως καὶ τῶν ἄλλων χωριῶν τοῦ Νομοῦ Φλωρίνης κι' οἱ κάτοικοι Τριποτάμου εἶναι πολὺ προοδευτικοί, ἐργατικοί, πολιτισμένοι, φιλόξενοι καὶ καλοὶ νοικοκυραῖοι. Ἀσχολοῦνται, κυρίως, μὲ τὴ γεωργία καὶ παράγουν σημαντικὲς ποσότητες σιτηρά, καλαμπόκι, πατάτες, μὲ τὴ δενδροκαλλιέργεια (μῆλα, ἀχλάδια), μὲ τὴν καπνοκαλλιέργεια, ἀπὸ τὴν ὁποία παράγουν ἀρκετὴ ποσότητα καὶ σὲ πολὺ καλὴ ποιότητα καπνὰ καὶ μὲ λίγη κτηνοτροφία.

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Στὸ ζήτημα τῆς συγκοινωνίας, ὁ Τριπόταμος, συγκαταλέγεται ἀνάμεσα στὰ πιὸ προνομιοῦχα χωριά, γιατὶ ἐκτὸς ποὺ ἀπὸ τὸν ἀσφαλτοστρωμένο δημόσιο δρόμο ἀπέχει, ὅπως εἴπαμε, μόνον 800 μέτρα καὶ στὸν ὁποῖο ὡραῖο κι' εὐρύχωρο στέγαστρο κι' ἀπ' τὸν ὁποῖο περνοῦν ὅλα τὰ λεωφορεῖα κλπ. τροχοφόρα, ἔχει καὶ τὸ τραῖνο ποὺ περνάει στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ δυὸ φορὲς τὴν ἡμέρα, πρωΐ κι' ἀπόγευμα, πηγαίνοντας ἀπ' τὴ Φλώρινα στὰ γιουγκοσλαβικὰ σύνορα (Κρεμένιτσα), ὅπου ἔχει ἀνταπόκρισι μὲ τὸ τραῖνο τῆς Εὐρώπης, μέσῳ Γιουγκοσλαβίας (Μοναστηρίου). Τὸ χωριὸ ἐξυπηρετεῖται θαυμάσια, ὁποιαδήποτε ὥρα τῆς ἡμέρας.

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτά, τώρα τελευταῖα, ὁ ΟΤΕ τοποθέτησε καὶ αὐτόματο τηλέφωνο (ἀριθ. 2-08) καὶ μποροῦν οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ μὲ μεγάλη εὐκολία νὰ ἐπικοινωνοῦν, τόσο μὲ τὴ Φλώρινα, ὅσο καὶ μὲ ἄλλα κέντρα.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ — ΓΡΑΦΙΚΟΤΗΣ

Ὁ Τριπόταμος μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς, εἶναι τὸ μόνο ρυμοτομημένο χωριό, μὲ ὡραίους, ἴσιους καὶ καθαροὺς δρόμους, μὲ ὄμορφα, καθαρά, περιποιημένα στὸ ἔπακρο καὶ φρεσκοβαμμένα πάντοτε, σπίτια, μὲ θαυμάσιους ἀνθόκηπους, μὲ πολλὰ καρποφόρα δένδρα μέσα στὶς αὐλὲς καὶ στὰ γύρω περιβόλια, μὲ ἄφθονο κι' ὑγιεινὸ πόσιμο νερό, ποὺ δίδουν μιὰ ξεχωριστὴ εὐχάριστη εἰκόνα καὶ μιὰ ἀπ' τὶς λίγες γραφικότητες. Δηλ. μ' ἕνα λόγο, ὁ Τριπόταμος, ὡς τοπίο, εἶναι ἀπ' τὰ καλύτερα τοῦ Νομοῦ.

Τὴν γραφικότητα τοῦ τοπίου αὐτοῦ, τὴ μεγαλώνουν ἀκόμα πιὸ πολὺ ἡ αἰωνόβια βαλανιδιὰ κοντὰ στὴν ἐκκλησία (στὸ μεσοχῶρι), τὸ πράσινο ποὺ ὀργιάζει στὰ λειβάδια πιὸ πέρα, οἱ κῆποι, ἡ μεγάλη αὐτοσχέδια ξύλινη πεζογέφυρα στὸ ποτάμι, τὰ ξεφαντώματα τῶν νέων καὶ τῶν κοριτσιῶν, τὶς Κυριακὲς καὶ τὶς γιορτές, ποὺ χορεύουν ξένοιαστα καὶ λεβέντικα τοὺς τοπικοὺς πατριωτικοὺς χορούς, τὰ καθαρὰ καὶ περιποιημένα καφενεῖα καὶ πρὸ πάντων τὸ νοικοκυριὸ τῶν σπιτιῶν, γιὰ τὸ ὁποῖο ἔχει νὰ λέγῃ ὁ ἐπισκέπτης τοῦ χωριοῦ αὐτοῦ.

Ὡραῖο θέαμα παρουσιάζει ἐπίσης καὶ τὸ ψάρεμα στὸ ποτάμι μὲ πεζόβολο, δίχτυα καὶ μὲ τὰ χέρια. Τὰ ψάρια εἶναι λαχταριστὰ καὶ νόστιμα.

Συχνά, ἰδίως τὸ χειμῶνα, γίνονται χοροεσπερίδες στὴν Ἀγροτολέσχη, μὲ μεγάλη πάντοτε κοσμοσυρροὴ κι' ἐπιτυχία.

ΑΡΧΑΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ὁ Τριπόταμος ἔχει Κοινοτικὸ Συμβούλιο, Δημοτικὸ Σχολεῖο, Νηπιαγωγεῖο, Γεωργικὸ Συνεταιρισμό, Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ Σχολικὴ Ἐφορεία, Ἀγροτολέσχη.

Κι' ὁ Τριπόταμος δὲν ἔχει ἱστορία παρὰ πάνω ἀπὸ 150—200 χρόνια. Οἱ λιγοστὲς Τούρκικες οἰκογένειες ποὺ μένανε στὸ χωριό, φύγανε ὅταν ἔγινεν ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν πληθυσμῶν καὶ ἐγκαταστάθηκαν πρόσφυγες ἀπὸ τὸν Πόντο καὶ μερικὲς οἰκογένειες, πάλι προσφυγικές, ἀπὸ τὴ Βόρειο Ἤπειρο.

Ὑπῆρχεν ὅμως ἀρχαῖος οἰκισμὸς ἀπέναντι ἀπὸ τὸ ποτάμι, στὴν πλαγιὰ ποὺ εἶναι ὁ γήλοφος ἢ καὶ πιὸ πέρα πρὸς τὴν τοποθεσία «Στράνατα» τοῦ Παπαγιάννη, γιατὶ αὐτοῦ βρέθηκαν καὶ βρίσκονται διάφορα ἀντικείμενα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης (τοῦβλα, θεμέλια κτιρμάτων, καμινίες δηλ. σκουριές ἀπὸ μέταλλα ποὺ ἐπεξεργάζονταν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη κλπ).

Μόνο ποὺ δὲν διασώθηκε τὸ ὄνομα τοῦ οἰκισμοῦ ἐκείνου ὅπως κι' ἡ χρονολογία καὶ τὰ αἴτια τῆς καταστροφῆς του.

Καὶ μιὰ καὶ μιλοῦμε γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ χωριοῦ, χρέος ἔχουμε ν' ἀναφέρουμε πῶς κι' ὁ Τριπόταμος, δηλ. οἱ κάτοικοι, ἐκτὸς ἀπὸ ἐλαχίστους μέ... νεωτεριστικὲς ἢ ἄλλες ἰδέες(!), στὸ σύνολό τους, εἶναι ἄριστοι πατριῶτες καὶ κάμανε πάντα τὸ καθῆκον τους πρὸς τὴν Πατρίδα.

Στὴν κατοχή, ἀρκετοὶ μ' ἐπὶ κεφαλῆς τὸ γηραιὸ συνταξιοῦχο κοιν. Γραμματέα καὶ θερμότατο πατριώτη Κωνστ. Παπασωτηρίου καὶ τὸ σημερινὸ Γραμματέα τῆς Κοινότητος Μελίτης Δημ. Ζουμπούλη, βασανίστηκαν ἀπ' τοὺς Βουλγάρους.

Στὸ συμμοριτοπόλεμο, κάτοικοι τοῦ χωριοῦ μὲ ἀρχηγό τους τὸν ἀνθυπολοχαγὸ Ἀρσένη Παπασωτηρίου, παιδὶ τοῦ παρὰ πάνω, εἶχαν καταταγῆ ὡς Μάϋδες καὶ φυλάγανε γερὰ στὰ ὀχυρὰ τοῦ χωριοῦ καὶ δέχονταν συχνὰ - πυκνὰ τὴν ἐπίθεσι τῶν συμμοριτῶν. Σὲ μιὰ μάλιστα συμπλοκὴ τους τραυματίσθηκε σοβαρὰ ὁ Ἀρσ. Παπασωτηρίου, ποὺ τώρα εἶναι πρόεδρος τοῦ συνδέσμου Ἀναπήρων - Θυμάτων πολέμου στὴ Φλώρινα.

Καὶ μιὰ καὶ τὸ χωριὸ βρίσκεται κοντὰ στὸ δημόσιο δρόμο καὶ δίπλα στὴ σιδηροδρομικὴ γραμμή, ἀπ' ὅπου πέρασαν οἱ φάλαγγες οἱ γερμανικὲς κι' οἱ σύμμαχοί τους οἱ Βούλγαροι, μπορεῖ εὔκολα νὰ δγάλη κανεὶς τὸ συμπέρασμα, πόσα τράβηξε ἀπ' αὐτοὺς σὲ λεηλασιες, διαρπαγές, τρομοκρατία καὶ βασανιστήρια.

Παρὰ ταῦτα, καρτερικὰ καὶ μὲ θάρρος, οἱ καλοὶ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ τὰ ὑπέμεναν ὅλα.

Π.Τ.

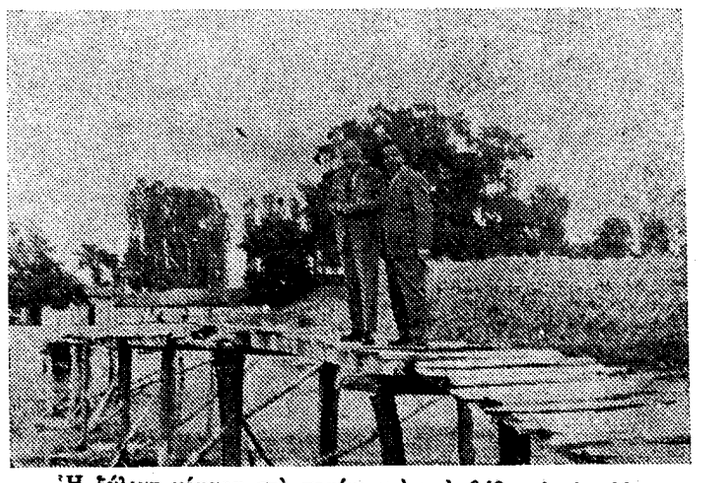

Ἡ ξύλινη γέφυρα στὸ ποτάμι καὶ στὸ βάθος ἡ αἰωνόβια βαλανιδιά.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

∴ Ἡ κυρία Δέσποινα Π. Τοσονίδου, ἔτεκεν ἄρρεν.

∴ Ἡ κυρία Κούλα Γ. Ρίζου, ἔτεκεν ἄρρεν.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ἐτέλεσε τοὺς ἀρραβῶνας του ὁ κ. Παῦλος Σουλίδης μετὰ τῆς δίδος Σούλας Μινοπούλου.

Ο κ. ΘΕΟΧΑΡΙΔΗΣ

Ἀφίκετο ἐξ Ἀθηνῶν ὁ βουλευτὴς Φλωρίνης κ. Δ. Θεοχαρίδης.

ΠΡΟΑΓΩΓΗ

Προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπιλάρχου ὁ συμπολίτης ἀνθυπίλαρχος κ. Δράμπης Νικ.

ΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ

Μετατίθεται εἰς τὸ Γ.Ε.Σ. ὁ συμπολίτης ἀντισυνταγματάρχης κ. Χαρίσης Βίκτωρ.

Ο ΝΕΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Ἀφιχθεὶς ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του ὁ νέος Διοικητὴς τοῦ 1ου Συντάγματος Πεζικοῦ Συνταγματάρχης κ. Ἀργυρόπουλος.

Ο κ. ΤΣΙΓΑΛΙΔΗΣ

Μετὰ 40ετῆ εὐδόκιμον δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἀνεχώρησε τὴν Τετάρτην εἰς Ἀθήνας πρὸς μόνιμον ἐγκατάστασιν ὁ μέχρι τοῦδε Διευθυντὴς τοῦ Ἐθν. Οἰκοτροφείου Φλωρίνης κ. Νικ. Τσιγαλίδης.

Ὁ κ. Τσιγαλίδης ἀφήνει τὰς καλυτέρας ἐντυπώσεις ἐκ τῆς ἐνταῦθα χρηστῆς ὑπηρεσίας του.

ΕΙΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΝ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

∴ Ὁ κ. Ναοὺμ Λαμπρίδης καὶ ἡ δὶς Ζαχαροῦλα Νίκα, ἔδωσαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου.

∴ Ὁ κ. Γεώργ. Δημόπουλος καὶ ἡ δὶς Κατίνα Παπαντούλα, ἠρραβωνίσθησαν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Ἀπεβίωσεν ὅλως αἰφνιδίως τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ὁ Θεοχάρης Μαγαλιός, ἀδελφὸς τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Νομαρχίας Φλωρίνης κ. Γεωργ. Μαγαλιοῦ. Ὁ μεταστὰς, ἠγαπᾶτο καὶ ἔχαιρεν ἐκτιμήσεως ὑφ' ἁπάντων, λόγῳ τοῦ εὐσυνειδήτου καὶ πράου χαρακτῆρος του.

ΑΦΙΞΕΙΣ

∴ Ἀφίκετο ἐκ Δυτ. Γερμανίας ὁ κ. Θεόφ., Ἰωαννίδης, οἰκογενειακῶς.

∴ Ἀφίκετο ἐκ Ν. Ὑόρκης ὁ κ. Κωνστ. Μπούτης.

∴ Ἀφίκετο ἐξ Ἀθηνῶν ἡ κ. Ἑλένη Δεληνάνου.

∴ Ἐπίσης ἐξ Ἀθηνῶν ἡ κ. Κρυστάλλω Παπαντίνα.

∴ Ἀφίκετο ἐξ Ἀθηνῶν ὁ κ. Δημ. Κόλιας.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

∴ Ἀνεχώρησεν εἰς Οὐάσιγκτων ὁ κ. Μεν. Ν. Κρανιᾶς, οἰκονομολέγος.

∴ Μετ' ὀλιγοήμερον παραμονὴν ἀνεχώρησεν εἰς Ν. Ὑόρκην ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Εἰσαγωγέων - Ἐξαγωγέων κ. Γεώργ. Ζίας.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Μὲ τὸν φακὸ τοῦ «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ»

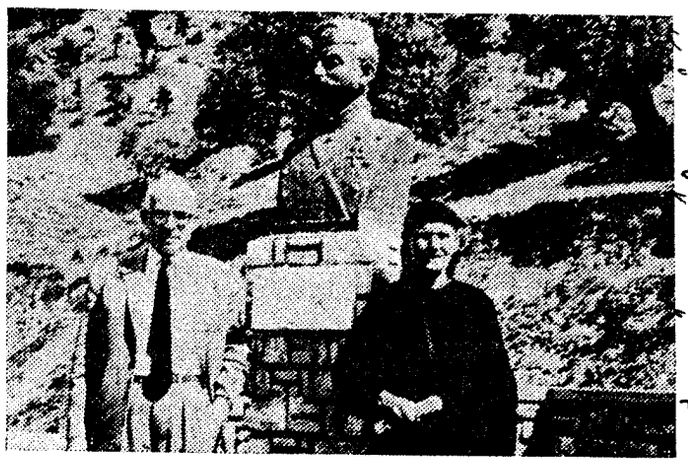

Στὴν προτομὴ τοῦ Π. Μελᾶ. Ἡ Γιοβάννα Γκονοβάρη, ποὺ ἔζησε τὰ γεγονότα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ ὁ συνεργάτης μας κ. Θωμᾶς Βράκας.

ΑΣΚΗΣΙΣ ΜΕΡΑΡΧΙΑΚΟΥ ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΥ

Εἰς τὴν περιοχὴν Λόφων - Βεύης - Κέλλης πρὸς τὴν ὑπερκειμένην ὀροσειρὰν Καϊμάκ - Τσαλὰν, διεξήχθη τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἄσκησις τοῦ Μεραρχιακοῦ Πυροβολικοῦ, ἡ ὁποία ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, χάρις εἰς τὴν ἀρίστην ὀργάνωσιν καὶ ἐκτέλεσιν τούτης.

Τὴν ἄσκησιν παρηκολούθησαν ὁ Νομάρχης κ. Παπαδημητρίου, ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν κ. Σακελλαρίδης, ὁ Διοικητὴς τῆς Μεραρχίας Στρατηγὸς κ. Παπαζώης, ἀντιπροσωπεία 4 Ἀμερικανῶν ἀξιωματικῶν καὶ τοιαύτη ἐφέδρων ἀξιωματικῶν τῆς περιφερείας μας.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀσκήσεως ἐχαιρέτησε τοὺς ἐπισκέπτας ὁ Δ)τὴς τῆς Μρεαρχίας κ. Παπαζώης, ἐν συνεχείᾳ δὲ ὁ Συνταγματάρχης κ. Παπαγιαννόπουλος προέβη εἰς ἀνάλυσιν τῆς τακτικῆς καταστάσεως.

Μετὰ τὴν, μετ' ἀπόλυτον ἀκρίβειαν, ἐκτέλεσιν τῆς ἀσκήσεως, ἥτις σημειωτέον ἐπροκάλεσε τὸν θαυμασμὸν τῶν ἐπισκεπτῶν προέβησαν εἰς κριτικὴν ταύτης ὁ ταξίαρχος κ. Ζαλαχώρης καὶ ὁ κ. Δ)τὴς τῆς IX Μεραρχίας, ὅστις ἐν τέλει, συνεχάρη ἅπαντας τοὺς μετασχόντας τῆς ἐν λόγῳ ἀσκήσεως.

Εἰς τὴν ἄσκησιν συμμετέσχε καὶ ἡ Μοῖρα Πυροβολικοῦ, ἡ ἑδρεύουσα ἐν τῇ πόλει μας ὑπὸ τὸν Διοικητὴν της ἀντισυνταγματάρχην κ. Καραχάλιον.

Οἱ ἐπισκέπται ἀφοῦ ἐξέφρασαν τὰς εὐχαριστίας καὶ τὸν θαυμασμὸν των πρὸς τοὺς ἡγήτορας καὶ τοὺς λαβόντας μέρος εἰς τὴν ἄσκησιν, ἀπεχώρησαν, ἀποκομίζοντες τὰς ἀρίστας τῶν ἐντυπώσεών των.

ΕΜΒΟΛΙΑΣΑΤΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΕΜΒΟΛΙΟ "ΣΕΗΜΠΙΝ"

— Ἡ πολιομυελῖτις εἶναι ἀρρώστεια βαρειὰ καὶ κολλητική, ἐκτὸς ποὺ μπορεῖ νὰ προκαλέση τὸν θάνατο, φέρνει παραλύσεις καὶ ἀφήνει μόνιμες ἀναπηρίες.

— Τὸ ἐμβόλιο Σεημπὶν προλαμβάνει τὴν πολιομυελῖτιδα.

— Λαμβάνεται ἀπὸ τὸ στόμα σὲ χάπια ἢ σὲ σταγόνες.

— Πέρυσι, ἀκρίβῶς τὸν ἴδιο καιρό, 2,5 ἑκατ. Ἑλληνόπουλα πῆραν τὶς τρεῖς δόσεις τοῦ ἐμβολίου Σεημπίν.

— Ἔτσι τὸν τελευταῖο χρόνο εἴχαμε μόνο 6 κρούσματα πολιομυελίτιδος ἀντὶ 500-1000 ποὺ εἴχαμε ἄλλοτε.

— Θὰ πρέπη ὅμως, νὰ ὁλοκληρώσουν τώρα τὴν προστασία τοὺς νὰ πάρουν ὅλα τὴν ἐπαναληπτικὴ δόσι. Ἔτσι θὰ εἶναι τέλεια προφυλαγμένα ἀπὸ τὴν πολιομυελῖτιδα.

Τὰ ἐμβολιαστικὰ κέντρα εἰς τὴν Φλώριναν ἤρχισαν νὰ λειτουργοῦν ἀπὸ τὴν περασμένη Τρίτη 12 Ὀκτωβρίου καὶ θὰ συνεχισθοῦν μέχρι τῆς 20ῆς Ὀκτωβρίου.

Ἐμβόλια γίνονται:

1) Εἰς τὸ Π.Ι.Κ.Π.Α., ὁδὸς 25ης Μαρτίου.
2) Εἰς τὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον.
3) Εἰς τὸ Δημαρχεῖον.
4) Εἰς τὸ Ὑγειονομικὸν Κέντρον.

Ἀφιέρωμα εἰς τὴν Νέαν Ἑλληνικὴν Γενεὰν

Η ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΕΠΙΒΟΥΛΗ

Τοῦ Ὑποστρατήγου Γ. Α. ΛΕΒΕΝΤΗ

24ον

Ἡ καταστροφὴ τοῦ Κρουσόβου ἦτο καὶ τὸ τέλος τῆς ἐπαναστάσεως τῆς 20ῆς Ἰουλίου 1903, ἡ ὁποία μέχρι σήμερον διατυμπανίζεται ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ὡς ἡ ἐπανάστασις τοῦ Ἰλὶ - Ντὲν (Ἡλίου - ἡμέρα) καὶ ἐθνικὴ ἐξέγερσις τῶν Βουλγάρων τῆς Μακεδονίας.

Αἱ Βουλγαρικαὶ συμμορίαι μετὰ τὴν περιοχὴν τοῦ Μοναστηρίου ἐξεχύθησαν πρὸς Νότον καταστρέφουσαι τὰ Ἑλληνικὰ καὶ Τουρκικὰ χωρία περιοχῆς Φλωρίνης - Καστοριᾶς Καϊλλαρίων.

Ὡς ἦτο ἑπόμενον ἡ προπαγάνδα τοῦ Πανσλαβισμοῦ ἐξεμεταλλεύθη ἐπιτηδείως τὴν καταστροφὴν τοῦ Κρουσόβου ὡς τὸ Μεσολόγγι τοῦ Βουλγαρισμοῦ. Καὶ ὁ Δυτικὸς κόσμος ἀγνοῶν τὴν πραγματικότητα παρεσύρθη καὶ αὐτὸς εἰς τὰς ἀνακριβείας. Οἱ Βούλγαροι διὰ ψευδῶν ἐπιχειρημάτων προσπαθοῦν νὰ ἐξαπατήσουν τὴν κοινὴν γνώμην διὰ τὴν καταγωγὴν καὶ τὰ αἰσθήματα τῶν Κρουσοβιτῶν.

Τότε ἐπιτροπὴ τῶν προυχόντων τοῦ Κρουσόβου ἔστειλε πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ξένων δυνάμεων μακρὸν ὑπόμνημα μέρος τοῦ ὁποίου παραθέτομεν κατωτέρω:

«Ἐκ τῶν ἐρειπίων τῆς εἰς σποδὸν μεταβληθείσης πατρίδος μας, δημοσίᾳ δηλοῦμεν καὶ διαπρυσίως διακηρύττομεν ὅτι οὔτε ὑπήρξαμεν ποτὲ ἕτερον τι ἢ Ἕλληνες, οὔτε θὰ κατωρθώσωσι ποτὲ νὰ μᾶς παραπείσωσι αἱ ἐν ταῖς στήλαις μεγαλωνύμων τινῶν ἀργυρωνήτων ὀργάνων τοῦ ξένου **τόπου, πολυσέλιδοι ψευδεῖς στατιστικαὶ καὶ ὀγκώδεις**, ἐν ὀνόματι τῆς βεβουλημένης ἐπιστήμης τῶν ἐθνολογικῶν μελετῶν τόμοι».

«Εἴμεθα Ἕλληνες καὶ θὰ εἴμεθα Ἕλληνες...

«Ἔστωσαν δὲ βέβαιοι ὅτι δὲν μᾶς ἀπελπίζουσι μὲ ὅλην τὴν πανωλεθρίαν μας. Ἐπιμένομεν, ἐμμένοντες εἰς τὴν πίστιν καὶ καταγωγὴν τῶν πατέρων μας, ἀφοῦ ἄλλωστε δὲν δυνάμεθα νὰ εἴμεθα ἄλλο τι παρὰ Ἕλληνες».

«Ὁμιλοῦμεν ὅλας σχεδὸν τὰς ἐν Μακεδονίᾳ γλώσσας διότι οἱ Ἕλληνες κατορθώνουσι νὰ ἐκμάθωσι τὰς γλώσσας τῶν νωθρῶν βαρβάρων ἐπιλύδων.

Τοῦτο δὲ ἀποτελεῖ ἕναν ἀκόμη τίτλον τῆς Ἑλληνικῆς καταγωγῆς μας καὶ δὲν ἀποκάμωμεν διακηρύττοντες αὐτὴν παρὰ μόνον, ὅταν καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς ἅπαντας οἱ ἄγριοι, ἀπὸ Κρούμου καὶ Ἀσπαροὺχ τὴν καταγωγὴν ἕλκοντες, μεταβάλλωσιν εἰς γῆν καὶ σποδόν, ὡς μετέβαλον τὴν περιουσίαν ἡμῶν».

Διὰ δὲ τοὺς περιστέλλοντας τὰ ὅρια τῆς Μακεδονίας ὁ Ἐπίσκοπος Πρεσπῶν καὶ Ἀχρίδος Ἄνθιμος καταγόμενος ἐκ Κρουσόβου, εἰς ἐπιστολήν του δημοσιευθεῖσαν εἰς τὴν ἐφημερίδα «ΕΜΠΡΟΣ» τῆς 6ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1905 λέγει τὰ ἑξῆς σπουδαιότατα καὶ ἄξια προσοχῆς.

«Ἐπέπρωτο ἡ δύστυχος πατρὶς ἡμῶν τὸ πολυπαθὲς Κρούσοβον διὰ τῶν σπαραξικαρδίων αὐτοῦ δεινοπαθημάτων νὰ ἀποδείξῃ εἰς σύμπαντα τὸν τέως ἀγνοοῦντα κόσμον ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐκ κακοβουλίας καὶ ἀπὸ σκοποῦ περιστέλλοντας τὰ ὅρια τοῦ Μακεδονικοῦ Ἑλληνισμοῦ εἰς παράλογον μόνον γραμμήν, ὅτι μεγάλη, ἀκμαιοτάτη καὶ Ἑλληνικωτάτη κοινότης ἔκειτο ἄγνωστος εἰς τὸ βάθος αὐτὸ τῆς Μακεδονίας καὶ δέκα ὅλας ὥρας πρὸς βορρᾶν τοῦ Μοναστηρίου».

Οἱ κάτοικοι τοῦ Μοναστηρίου διακηρύττουσι στεντορίως ἐν τῇ διαμαρτυρίᾳ αὐτῶν πρὸς τὸν Γάλλον Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν Δελκασὲ διὰ τῶν ἑξῆς ἀξιομνημονεύτων, ἀξίων τοῦ ὀνόματος τῶν Μακεδόνων καὶ τῆς ἡρωϊκῆς Μακεδονίας:

«Μάτην πειρῶνται οἱ συμπατριῶται ὑμῶν καὶ ὁ Γαλλικὸς τύπος νὰ ἐπιθέσωσι τὴν σφραγῖδα γενικῆς ἐν Μακεδονίᾳ ἐπαναστάσεως εἰς τὰ σπασμωδικὰ κινήματα τῶν Βουλγαρικῶν στιφῶν. Μάτην ἀγωνίζονται νὰ κηλιδώσωσι τὴν φήμην τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους».

«**Ἐναντίον τῆς φανερᾶς τῶν πραγμάτων ἀληθείας** καὶ ἐπὶ σκοπῷ ἐπιμένουσι ἰσχυρογνωμόνως διὰ ψευδῶν ἰσχυρισμῶν νὰ μᾶς παριστοῦν ἐνώπιον τῆς Εὐρώπης ὡς Βουλγάρους».

«Διαμαρτυρόμεθα λοιπὸν ἐντόνως».

«Ὄχι δὲν εἴμεθα Βούλγαροι. Εἴμεθα Ἕλληνες ἀποδοκιμάζομεν δὲ καὶ στιγματίζομεν τὰ καταχθόνια ἐκείνων ἐγχειρήματα».

«Λαλοῦμεν Ἑλληνιστί, Βλαχιστί, Ἀλβανιστὶ ἢ Βουλγαριστί, ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ἐσμὲν Ἕλληνες καὶ οὐδενὶ ἐπιτρέπομεν νὰ ἀμφισβητήσῃ πρὸς ἡμᾶς τοῦτο».

«Ναί Ἕλληνες εἴμεθα εἰς πεῖσμα τῶν Πρεσσανσὲ καὶ ὑμῶν, πάντοτε Ἕλληνες θὰ εἴμεθα, διότι αὐτὴ εἶναι ἡ θέλησις ἡμῶν».

«Διατάξατε, ἐὰν ἐπιθυμῆτε, νὰ γίνῃ ἀνάκρισις ἐν Μακεδονίᾳ καὶ θὰ ἔχητε πανταχόθεν τὰς αὐτὰς ἐπιβεβαιώσεις καὶ τὰς αὐτὰς διαμαρτυρίας».

Ἀργότερον δὲ διαμαρτύρεται ἡ κοινότης Τυρνόβου (ὀκτὼ μίλια δυτικῶς τοῦ Μοναστηρίου) κατόπιν τῆς δυσφημήσεως ὅτι στερεῖται Ἑλληνικῶν φρονημάτων, διὰ τῶν ὀλίγων μέν, ἀλλὰ σθεναρῶν, διὰ τῆς ἀπὸ 27 Σεπτεμβρίου 1904 διαμαρτυρίας της:

«Οἱ ὑποφαινόμενοι κάτοικοι τοῦ Τυρνόβου, τῆς ἐπαρχίας Πελαγωνίας, ἔχοντες ἀκριβῆ γνῶσιν τῆς ἐθνικότητος ἡμῶν καὶ θέλοντες νὰ ὑπερασπίσωμεν αὐτὴν κατὰ τῶν δολίων καὶ ὄδε λυρῶν ἐνεργειῶν τοῦ Βουλγαρικοῦ Κομιτάτου τοῦ ὁποίου ὁ μόνος σκοπὸς εἶναι ἡ τελεία ἐξόντωσις τῶν ἀνὰ τὴν Μακεδονίαν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων, ἐκβιαζομένων πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ δολοφονικοῦ ἐγχειριδίου, νὰ ἀποκηρύξωσι τὴν ἐθνικότητα αὐτῶν, διαμαρτυρόμεθα ἐνώπιον τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου διὰ τὴν προσγιγνομένην ἡμῖν ἀδικίαν καὶ διακηρύττομεν ὅτι μένομεν ὡς εἴμεθα Ἕλληνες καὶ ὅτι οὐδὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ ἡ βία ἢ ἡ λῃστεία, ἀλλ' οὔτε τὸ ἐγχειρίδιον ὅπερ πλείστους μὲν μέχρι τοῦδε ἐδολοφόνησε προμάχους τοῦ Ἑλληνισμοῦ, οὐδέποτε ὅμως θὰ ἀνατρέψῃ Νόμιους Ἱστορικούς».

(Συνεχίζεται)

Ἀνθολογία «Ἀλεξάνδρου»

ΑΠΟΨΕ

ΛΑΜΠΡΟΥ ΠΟΡΦΥΡΑ

Ἀπόψε, ἡ γῆ σου εἶν' ὁμορφη — θέ μου — ὅλη πέρα ὡς πέρα:
τὸ λόφο ρείκια κόκκινα τὸν ἔχουνε στολίσει,
σὰ νάναι μιὰ παραμονὴ γλυκιᾶς γιορτῆς, κ' ἡ μέρα
σὰν ἀγαθὸ χαμόγελο κ' ἐκείνη ἀργεῖ νὰ σβήσει.

Δεξιά, ζερβὰ στὴ μοναξιὰ τοῦ δρόμου οἱ λεῦκες μένουν
ἀκίνητες στὸ λίγο φῶς· δὲ σειέται ἕνα κλαδί τους,
δὲν τρέμει οὔτ' ἕνα φύλλο τους· ὅπου κι ἂν δεῖς σωπαίνουν
καὶ σὰ μιὰ δέηση βουβή, θαρρεῖς, εἶν' ἡ σιωπή τους.

Κάτω στὰ πλάγια τοῦ βουνοῦ, ποὺ γέρνει θυθισμένο
μέσα στοῦ ὀνείρου τὴ σκιά, μὲς στὴ θολὴ γαλήνη,
τὸ μακρινό, τὸ βραδινὸ χωριὸ τ' ἀγαπημένο
σὰν ἄυλος τόπος γιὰ ψυχὲς πούν' ἅγιες ἔχει γίνει.

Κι ἀπάνω ἐκεῖ δυὸ σύννεφα, λὲς κ' εἶν' ἀσπροντυμένοι
ἀγγέλοι, ποὺ μὲ τ' ἀνοιχτὰ φτερά τους σταματῆσαν
κ' ἠύραν τὴ γῆ τόσ' ὄμορφη καὶ τόσο εὐτυχισμένη,
ποὺ ἐμεῖναν καὶ τὸν οὐρανὸ γι' ἀπόψ' ἐλησμονῆσαν...

Η ΛΑΪΚΗ ΜΟΥΣΑ ΓΙΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ Π. ΜΕΛΑ

«Τρεῖς περδικοῦλες κάθονταν στῆς Στάτιστας τὴ ράχη
εἶχαν τὰ νύχια κόκκινα καὶ τὰ φτερὰ βαμμένα,
εἶχαν καὶ στὰ κεφάλια τους μαντήλια λερωμένα
τὸν Παῦλο μας τὸν βάρεσαν, τὸν ἔχουν λαβωμένο.»

(Τραγουδιέται στὴν περιφέρεια Κορεστείων)

«Κορίτσια ἀπὸ τὴν Καστοριὰ κι' ἀπ' τὴ Βλαχοκλεισούρα
κάτι νὰ σᾶς ρωτήσουμε, κάτι νὰ σᾶσε ποῦμε!
— Ποιὸς εἶσαι σύ, ποὺ μᾶς ρωτᾶς καὶ θέλει νὰ σοῦ εἰποῦμε;
— 'Εγὼ 'μαι ὁ Παῦλος ὁ Μελᾶς μέσ' ἀπὸ τὴν 'Αθήνα,
πόχει τὰ σπίτια τὰ ψηλά, τὰ μαρμαροχτισμένα».

(Τραγουδιέται στὴν 'Αγόριανη (Παρνασσοῦ)

«Κορίτσια ἀπὸ τὴν Καστοριὰ κι' ἀπ' τὴ Μακεδονία
γιὰ 'λάτε μία παρακά, γιὰ ἐλᾶτε τρεῖς καὶ πέντε
κάτι νὰ σᾶς ρωτήσουμε κι' ἐσεῖς νὰ μᾶς εἰπῆτε·
μὴν εἶναι Τοῦρκοι στὸ χωριό, μὴν εἶναι καὶ Βουλγάροι.
— Ποιὸς εἶσαι σύ, ποὺ μᾶς ρωτᾶς καὶ θέλεις γιὰ νὰ μάθης;
— 'Εγὼ εἰμ' ὁ Παῦλος ὁ Μελᾶς στὸν κόσμο ξακουσμένος,
πόχω ταράξει τὴν Τουρκιὰ καὶ τὴ Μακεδονία.
— Δὲν εἶν' στρατιῶτες στὸ χωριό, δὲν εἶναι καὶ Βουλγάροι».

(Τραγουδιέται στὴν 'Επαρχία 'Ολυμπίας)

ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΚΑΠΕΤΑΝΟΧΩΡΙΑ

'Υπὸ τοῦ κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Γ. ΜΑΚΡΗ Γυμνασιάρχου-Δ)ντοῦ Λυκείου Θηλέων Φλωρίνης

Ἕνας μακρυνὸς πόθος, ποὺ εἶχε σημάνει τὴν ἀμετάθετη προσταγή του, ἀπὸ τὰ παιδικά μου χρόνια, ἀπὸ τὰ χρόνια τῆς μικρῆς καὶ τῆς μεγάλης μαθητικῆς μου ζωῆς, καὶ εἶχε μεταβάλει, στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου, τὸν ἄσβεστον θαυμασμὸν μου σὲ ἐθνικὴ νοσταλγία, ὡδήγησε μιὰ μέρα τὰ βήματά μου στὰ ἀσάλευτα Μακεδονικὰ Καπετανοχώρια.

Ἕνα καθαρὸ καὶ ἡλιόλουστο πρωϊνὸ τοῦ Σεπτεμβρίου, ἡ ἀσίγαστη νοσταλγία μου, παίρνει ἀποφασιστικὰ τὸν δρόμο γιὰ νὰ βρῆ τὴν πλήρωσί της καὶ δίνει τὴν θέσι της στὴν εὐκαιρία, νὰ βρῆ τὴν ὁλοκλήρωσί της ἡ ἐθνική μου ὑπερηφάνεια καί, ἔτσι, νὰ διατηρηθῆ θερμὸς καὶ ἄσβεστος ὁ θαυμασμός μου, γιὰ τὸν Μακεδονικὸν 'Αγῶνα.

'Ο ἀξιότιμος καὶ δραστήριος Νομάρχης μας κ. Δημήτριος Παπαδημητρίου, ποὺ εἶναι πάντα ἕτοιμος νὰ συμβάλη στὴν πραγματοποίηση τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ δυνατοῦ, καὶ πού, σὰν στοργικὸς Προϊστάμενος στέκει πάντα πρόθυμος συμπαραστάτης, ἀκούραστος ἐμπνευστὴς καὶ δημιουργικὸς σύμβουλος, σὲ κάθε ἀνάγκη καὶ δίκαιον αἴτημα τοῦ Τόπου, ὁ γράφων τὶς λίγες αὐτὲς γραμμές, ὁ Διευθυντὴς τῆς Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας κ. Κων)νος Κουρβέλος καὶ ὁ ἀκούραστος καὶ πολύπλευρος ὑπάλληλος τῆς Νομαρχίας κ. Θωμᾶς Βράκας, ἀπόγονος μακεδονομάχων γονέων, ἀπὸ τὸ Βογατσικὸ τῆς Καστοριᾶς, ἀπετέλεσαν τὴν τετράδα τῶν προσκυνητῶν.

Τὸ σπίτι ποὺ ἔπεσεν ἡρωϊκὰ ὁ Π. Μελᾶς. Στὴ σκάλα, ὁ Διευθυντὴς τῆς 'Ακαδημίας κ. Κουρβέλος καὶ ὁ Γυμνασιάρχης κ. Μακρῆς.

'Ο πρῶτος σταθμός μας, τὸ Πισοδέρι. Τὰ βήματά μας ἐτράβηξεν ἡ 'Εκκλησιὰ τοῦ χωριοῦ, ἡ 'Αγιὰ Παρασκευή, μὲ τὸ διπλανὸ παρεκκλήσι της, ὅπου ἐφιλοξένησε σιωπηλά, μυστικὰ καὶ στοργικὰ τὸ κεφάλι τοῦ Παύλου Μελᾶ, μπροστὰ στὴν 'Ωραία Πύλη. 'Ο Δάσκαλος τοῦ χωριοῦ κ. 'Αναστ. Καραντζίδης καὶ ὁ ἀκούραστος εἰς ἐνθουσιώδεις διηγήσεις κ. Θεόδωρος Τζώτζης, μᾶς ἐπέδειξαν, πρόθυμα καὶ ὑπερήφανα τὴν ἱερὴ γῆ, ποὺ δέχτηκε στοργικὰ τὸ κεφάλι τοῦ παληκαριοῦ. 'Αξιοθαύμαστο τὸ Πισοδέρι, γιατὶ ἐκράτησε ἄσβυστο τὸ φῶς του στὸ σκοτάδι τῆς σκλαβιᾶς καὶ τὸ ἱερὸ μυστικὸ καὶ γιατὶ ὥρθωσε τὸ ἀνάστημά του στὴν κάθε ἀπειλὴ τοῦ ὁμόθρησκου προπαγανδιστοῦ καὶ θαρρετὰ ἐβοήθησε γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος.

Λίγο πιὸ κάτου, τὸ 'Ανταρτικὸ (παληὸ Ζέλοβο). Μᾶς ὑποδέχεται ἐκφραστικὰ ἡ προτομὴ τοῦ Παύλου Κύρου ἢ 'Αθανασίου, ποὺ ἦταν στὴν ἀρχὴ ὁδηγὸς καὶ ὕστερα ἀντάρτης στὸ σῶμα τοῦ Εὐθύμη Καούδη, καὶ ποὺ σκοτώθηκε τὸ Νοέμβριο τοῦ 1906. 'Εδῶ θυμηθήκαμε πῶς ὁ Παῦλος Μελᾶς, μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους ἀρχηγοὺς καὶ ἐξέχοντας τοῦ χωριοῦ συνεσκέφθησαν γιὰ τὴν 'Εθνική τους ὀργάνωσι καὶ κατὰ τῶν Τούρκων καὶ κατὰ τῆς τρομερῆς Βουλγαρικῆς προπαγάνδας. Τὸ 'Ανταρτικὸ ἐστάθηκε ἀκλόνητο ὀχυρὸ καὶ ἀσάλευτη πεποίθησις γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ἱεροῦ μας κινήματος.

Μὲ πλούσιες ἐντυπώσεις καὶ ξαναμμένη τώρα τὴν ἐπιθυμία μας νὰ συγκεντρώσουμε κι ἄλλα ἡρωϊκὰ περιστατικά, συνεχίζουμε τὴν πορεία μας πρὸς νότον καὶ φθάνουμε στὸ μικρὸ χωριό, στὸν Κώττα (τὴν παληὰ Ρούλια). 'Η ἐπιβλητικὴ καὶ πανύψηλη προτομὴ τοῦ Μακεδονομάχου Κώττα μᾶς κρατάει ἐκστατικοὺς καὶ μᾶς αὐξάνει τὸν θαυμασμόν μας γιὰ τοὺς Τουρκοπολεμίτες καὶ Βουλγαροπολεμίτες ἥρωας τῆς βασανισμένης Μακεδονίας μας. 'Ο κατὰ πάντα ἐνημερωμένος κ. Θωμᾶς Βράκας, μᾶς ὡδήγησε στὸ σπίτι τοῦ Καπετὰν Κώττα. 'Ομολογῶ, ἔνοιωσα θρησκευτικὴ εὐλάβεια, ὅταν ἐπάτησα τὸ ἱερὸ ἐκεῖνο ἑλληνικὸ σπιτικό, καὶ ἰδιαίτερα τὸ κατώφλι τῆς εἰσόδου, γιατὶ ἀναλογίσθηκα, πῶς μέσα ἐκεῖ ἡ οἰκογένεια τοῦ ἀκούραστου πατέρα καὶ ἀγωνιστοῦ διετώρησε τὶς ἑλληνικὲς παραδόσεις καὶ ἄσβεστο τὸ συναίσθημα τῆς 'Εθνικῆς ὑπερηφανείας. 'Εστάθηκα ἐμπρὸς στὴν εἴσοδο τοῦ σπιτιοῦ καὶ ἔννοιωσα ρίγη ἔντονης συγκινήσεως, καὶ μοῦ φάνηκε γιὰ μιὰ στιγμή, πῶς ἄκουσα τὴν φωνὴ τοῦ ἀγαθοῦ οἰκογενειάρχου καὶ τοῦ γενναίου πολεμιστοῦ νὰ τριγυρίζη τὴν ἀκοή μου καὶ νὰ λέγη: Τὰ μικρὰ χωριά μας καὶ τὰ φτωχικὰ μας καλύβια καὶ οἱ ἁπλοϊκὲς καὶ ὑπερήφανες ψυχὲς ἐχάραξαν τὴν πορεία στὴν δημιουργία τοῦ 'Εθνικοῦ μεγαλείου καὶ ἐστερέωσαν τὴν πεποίθησι γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῶν ἱερῶν μας ἀγώνων. 'Ενα εὐγενικὸ ἀνδρόγυνο, συγγενεῖς τοῦ Καπετάνιου, μᾶς ἐδέχθηκε μὲ καλωσύνη καὶ ἔδειξε τὴν διάθεση νὰ μᾶς προσφέρη ἕνα καφέ. Πόσο τὸ ἐπιθυμοῦσα νὰ καθήσω ἐκεῖ ποὺ καθόταν καὶ ὁ ἀγωνιστὴς νὰ συνομιλήσω νοερῶς μαζί του!

Τὸ πρόγραμμά μας ὅμως εἶναι ἀπαιτητικὸ καὶ μεγάλο καὶ ἔπρεπε νὰ συνεχίσουμε καὶ ἐφύγαμε, ἀφοῦ ἐχαιρετήσαμε τοὺς ἁπλοϊκοὺς χωρικούς. 'Ο δρόμος τώρα εἶναι πιὸ ὁμαλὸς καὶ ἡ διαδρομὴ γίνεται περισσότερο εὐχάριστη μὲ τὴν ἡλιόλουστη μάλιστα καλωσύνη τοῦ Σεπτεμβίου. 'Αριστερά μας τὸ Τρίγωνο, ποὺ δέχθηκε καὶ ἐπροστάτευσε φιλόξενα καὶ στοργικὰ τοὺς ἀγρυπνοῦντας καὶ κουρασμένους νυχτοσκοποὺς καὶ ἐκάλυψε καὶ ἕνας δείκτης μᾶς ὡδήγησε στὸ θρυλικὸ κατάλυμα. 'Εμπήκαμε στὴν μεγάλη αὐλή του καὶ ἐπλησιάσαμε. Κάτου ὁ σταῦλος μὲ προέκταση ἕνα ὑποστηριζόμενο ὑπόστεγο, μὲ τὴν ἐξωτερικὴ σκάλα του, ποὺ ὁδηγεῖ στὸ ἐπάνω πάτωμα, ποὺ ἦταν καὶ ἡ κυρίως κατοικία. Ποικίλα συναισθήματα, θλίψις, πόνος, πλήρωσις τῆς νοσταλγίας, 'Εθνικὴ ὑπερηφάνεια ἀκούστηκαν βαθειὰ στὴν ψυχή μας καὶ συνέθεσαν ἕνα ἁρμονικὸ ἀπόηχο σὲ τόνο ποικίλης μουσικῆς συνδέσεως, ποὺ συνεδύαζε τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν καὶ ὑπέσχετο τὴν αἰωνιότητα στὸ μέλλον. 'Επλησιάσαμε μὲ εὐλάβεια, σὰν ἱεροὶ προσκυνηταί, στὸν τόπο ποὺ ἔδωσε καὶ τὴν τελευταία του πνοὴ γιὰ τὴν Πατρίδα ὁ Παῦλος Μελᾶς. Βλέπουμε στὰ παράθυρα νὰ προβάλουν οἱ ἐξαϋλωμένες μορφὲς ἐκείνων, ποὺ ἔζησαν στιγμὲς ἀγωνίας γιὰ τὴν ἀβέβαιη ἔκβασι τῶν προσπαθειῶν των, τὴν βραδυὰ ἐκείνη.

'Ο Παῦλος Μελᾶς (Μίκης Ζέγας) στὸ παράθυρο, δίπλα του ὁ Ντίνας, ὁ Πέτρος, ὁ Στρατινάκης καὶ στὴν πόρτα ὁ Λάκης ὁ Πύρζας ὁ Φλωρινιώτης, παρακολουθοῦν μὲ ἀπερίσπαστη προσήλωση τὴν κάθε κίνησι τοῦ ἐχθροῦ. Βλέπουμε φανταστικὰ τὴν μορφή τους καὶ διαπιστώνουμε κάποια πλούσια ἱκανοποίησί τους, γιὰ τὴν τιμὴ ποὺ τοὺς ἐκάμαμε νὰ τοὺς ἐπισκεφθοῦμε στὸ κονάκι τῆς 'Εθνικῆς των ἐξορμήσεως. Νοιώθουμε τὴν ἀνεξάτμιστη πνοή τους νὰ περιζώνη τὴν ψυχή μας καὶ νὰ θερμαίνη τὰ συναισθήματά μας, καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἀντιληφθοῦμε ἐκύλησεν ἕνα κρυφὸ δάκρυ πόνου καὶ ὑπερηφανείας ἀνακατεμένο μὲ τὸ θυμίαμα τῆς 'Εθνικῆς Εὐγνωμοσύνης μας. 'Εκεῖ κάτου, ἀπὸ τὸ ὑπόστεγο, ἐμπρὸς καὶ ἔξω ἀπὸ τὸν σταῦλο ἐδέχθηκε ὁ δραματιστὴς τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος τὸ βόλι τῆς ἀθανασίας.

'Ο πρῶτος τάφος τοῦ Π. Μελᾶ ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό. Οἱ δυὸ γυναῖκες ποὺ φαίνονται στὴ φωτογραφία βοήθησαν στὴν ταφή του.

'Ο θάνατος τοῦ Παύλου Μελᾶ ἐδημιούργησε τὸν θρύλο τῆς αἰωνιότητος καὶ συνέθεσε τὸ ἐθνικὸν ἐμβατήριο μὲ τὴν γλυκειὰ ἁρμονία τῶν ὑπερτάτων 'Εθνικῶν ἀρετῶν, τοῦ ἡρωϊσμοῦ καὶ τῆς αὐτοθυμίας. 'Η στιγμὴ ἐκείνη ἦταν γιὰ μᾶς στιγμὴ 'Εθνικῆς Λιτανείας καὶ ἡ ἀνταμοιβὴ πρὸς τοὺς ἥρωας ἦταν ἡ ὑπόσχεσίς μας, τῆς αἰωνίας μνήμης των, καὶ ἡ προσφορὰ τοῦ θυμιάματος τῆς αἰωνίας εὐγνωμοσύνης.

Τὴν 'Εθνική μας ἔκσταση συνεπλήρωσε καὶ ἡ παρουσία τῆς γριᾶς Γιοβάνας Γουσβάρη ἀπὸ τὸ ἴδιο χωριό, 76 τώρα χρόνων, 15 περίπου τότε, ποὺ εἶδε μὲ τὰ μάτια της τὸ πληγωμένο κορμὶ τοῦ Παύλου Μελᾶ καὶ ἐπῆρε ἐνεργὸ μέρος στὴ μεταφορὰ στὴν Καστοριὰ τοῦ ἀκέφαλου καὶ νεκροῦ παληκαριοῦ, γιὰ τὸν μυστικὸ καὶ ἀπέριττο ἐνταφιασμὸ του ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Γερμανὸ Καραβαγγέλη (Κώστα Γεωργίου).

ΣΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ

Ο ΥΠΑΡΧΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΣ ΛΑΚΗΣ ΠΥΡΖΑΣ ΓΡΑΦΕΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΗΡΩΟΣ

Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος

Τούρκους, πῶς τάχα αὐτὸς κρυβόντανε στὸ κατάλυμα. Σκοπὸς τοῦ Μήτρου Βλάχου ἦτανε νὰ ἐξοντωθῆ τὸ Σῶμα τοῦ Μελᾶ καὶ πρὸ παντὸς ὁ Μελᾶς.

»'Ο Στρατὸς ἐπλησίασεν, στὸ σπίτι ὅπου ἦταν ἀπέναντι καὶ ἦταν κρυμένα 7 παληκάρια· ἄρχισεν ὁ στρατὸς νὰ χτυπάη τὶς πόρτες μὲ τοὺς κόπανους τῶν ὅπλων καὶ νὰ φωνάζουν θὰ κάψωμεν τὸ σπίτι.

»'Εγὼ ἤμουνα πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα. 'Ο καπετάνιος μαζὶ μὲ τὸν Ντίνα εἶχανε πιάσει ἀπὸ ἕνα παράθυρο. Πλησίον τοῦ Παύλου εὑρίσκετο ὁ Στρατινάκης. 'Ο Πέτρος ἤτανε πιὸ μέσα. Οἱ Τοῦρκοι ἠνόησαν ὅτι τὸ σπίτι ποὺ χτυποῦσαν ἦταν μέσα ἄνθρωποι ὑποπτοι γι' αὐτὸ διὰ νὰ φυλαχθοῦν ἦλθαν καὶ χτυποῦσαν τὴν κάτω θύρα ἀπὸ τὸ δικό μας σπίτι. 'Ο Παῦλος σήκωσε τὸ τουφέκι του καὶ πυροβόλησε, τὸ ἴδιο ἔκαμε καὶ ὁ Ντίνας. Τότε ἄρχισαν οἱ δικοί μας καὶ ἀπὸ τὸ ἀπέναντι σπίτι νὰ πυροβολοῦν. Οἱ Τοῦρκοι σκόρπισαν καὶ ἔπιασαν θέσεις. Πυροβολοῦσαν καὶ αὐτοί. Σὲ λίγο σταμάτησαν νὰ πυροβολοῦν. 'Ο Στρατινάκης εἶπεν, δὲν κατεβαίνομεν κάτω, ἐπάνω θὰ μᾶς κάψουν σὰν τὰ ποντίκια. Κατεβήκαμεν ὅλοι ἀπὸ μιὰ ξύλινη σκάλα στὸ κάτω τοῦ σπιτιοῦ. 'Επλησίασε ἕνας Τοῦρκος στρατιώτης ὁ Παῦλος μὲ τὸν Πέτρο τοῦριξαν καὶ τὸν χτύπησαν στὸν τόπο.

»Ἤρχισε νὰ νυχτώνη. Βγῆκε ὁ Στρατινάκης στὴν αὐλή, πῆγε πρὸς τὸν σκοτωμένο Τοῦρκο κοίταξε νὰ τοῦ πάρη τὸ ὅπλο. Πίσω ἀπὸ τὸν Στρατινάκη βγῆκε ὁ Παῦλος μὲ τὸν Ντίνα καὶ τὸν Πέτρο.

»'Ακούστηκε ἕνα πυροβολισμός μόνον. 'Ο 'Αρχηγὸς γύρισε πίσω λέγοντας: «Στὴ μέση μὲ πῆρε παιδί». Μπῆκε μέσα καὶ μὲ φώναξε Νίκο ποῦ εἶσαι; Ζύγωσα τὸν Ζέζα καὶ γονάτισα δίπλα του. Ἔβγαλε τὸ σταυρὸ ἀπὸ τὸ λαιμό του καὶ μοῦ εἶπε. Τὸ σταυρὸ νὰ τὸν δώσης στὴ γυναῖκα μου καὶ τὸ τουφέκι ὅπως σοῦ εἶπα τοῦ Μίκη καὶ νὰ τοὺς πῆς ὅτι τὸ καθῆκον μου ἔκαμα - σὲ σένα ἀφήνω τὸ ὄνομά μου. ("Υστερα ὁ Λάκης Πύρζας σὰν ἀρχηγὸς ὁμάδος εἶχε τὸ πολεμικὸ ψευδώνυμο τοῦ ἀειμνήστου Παύλου, ὡς Νίκος Ζέζας). Ἔβγαλε τὸ πορτοφόλι μὲ τὶς φωτογραφίες τῶν παιδιῶν του καὶ ξεζώθηκε, φάνηκαν αἵματα καταγῆς πέσανε λίρες. 'Η σφαῖρα εἶχε τρυπήσει τὸ κεμέρι του. Πόναγε ὁ Παῦλος καὶ ἔλεγεν: «σκοτῶστε με παιδιά, πῶς θὰ μ' ἀφήσετε στοὺς Τούρκους»; Περνοῦσε ἡ ὥρα καὶ πόναγε καὶ βογγοῦσε περισσότερο, ὁ Παῦλος ἔλεγε πονῶ. "Υστερα μὲ δυνατὴ φωνὴ εἶπε «Νίκο ἐσὺ πῶς θὰ μὲ ἀφήσης; Τὸν φίλησα στὸ στόμα καὶ τοῦ εἶπα — κοντά σου εἶμαι καπετάνιε δὲ σὲ ἀφήνουμε. Τὰ χείλια τοῦ Παύλου ἤτανε κρύα. 'Ο Παῦλος ἔλεγε, πονῶ καὶ φώναζε τὰ παιδιά του καὶ πάλιν ἔλεγε σκοτῶστε με. "Υστερα δὲν κουνιότανε καὶ οὔτε φώναζε πλέον τὰ παιδιά του, εἶπε σιγὰ πονῶ καὶ ξεψύχησε.

»'Η μάχη συνεχίστηκε ἀκόμη μισὴ ὥρα πήραμε τὸν ἀρχηγὸ καὶ τὸν ἀφήσαμε σ' ενα κοντινὸ σπίτι.

»Στὴ μάχη αὐτὴ αἰχμαλωτίσθηκαν 6 παληκάρια τοῦ Μελᾶ καὶ κλείστηκαν στὶς φυλακὲς τοῦ Μοναστηρίου».

ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΕΠΙΒΑΛΛΟΥΝ ΝΑ ΙΔΡΥΘΗ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜ. ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΟΜΟΝ ΦΛΩΡΙΝΗΣ

Αἱ ἀπόψεις τοῦ Δασάρχου κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΜΕΛΗ

2ον

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Οἱ ἐκτεταμένοι ἀρίστης ποιότητος βοσκότοποι τοῦ Νομοῦ, ἀποτελοῦν εὐρύτατον πεδίον δραστηριότητος, ὀργανουμένης δὲ τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτῶν καὶ ἐκτελουμένων τῶν ἐνδεικνυομένων ἔργων (προσπελάσεως, ποτισμοῦ, σταυλισμοῦ κλπ.) δυνατὸν ν' ἀποτελέσουν ἄλλην σοβαρωτάτην πηγὴν οἰκονομικῆς ἀνόδου.

Τὸν λόγον ἔχουν καὶ πάλιν οἱ εἰδικοί, ὑπ' ὄψιν τῶν ὁποίων τίθεται τὸ γεγονὸς τῶν ἰδιαζουσῶν κλιματεδαφικῶν συνθηκῶν, αἱ ὁποῖαι προσφέρονται δι' ἐνδεχομένην ἰδιαζούσης μορφῆς καὶ ποιότητος παραγωγήν.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Αὕτη πρέπει νὰ στηριχθῆ εἰς τὴν διεύρυνσιν κα ἀξιοποίησιν τοῦ ὀρυκτοῦ πλούτου ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς γεωργικῆς καὶ δασικῆς παραγωγῆς ἀφ' ὀτέρου.

1) Χρήζει διερευνήσεως τὸ ζήτημα: ἂν αἱ ἐμφανίσεις λιγνιτῶν, ἐν συνεχείᾳ τῆς Πτολεμαΐδος, εἰς τὰς περιοχὰς Βεγόρας — 'Αμυνταίου, Βεύης καὶ 'Αχλάδας, μαρτυρεῖ περὶ τῆς ὑπάρξεως συνεχοῦς κοιτάσματος, ὁπότε τὸ πρόβλημα διὰ τὴν περιοχὴν λύεται ἅπαξ διὰ παντός.

2) 'Η ἀξιοποίησις τῶν μεταλλικῶν πηγῶν, ἀποτελεῖ ἑτέραν λίαν ἐνδιαφέρουσαν ὑπόθεσιν. ("Ορα ἐπιτεύγματα Ξυνοῦ Νεροῦ).

3) 'Η ἵδρυσις ψυκτικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ τοιούτων κονσερβοποιΐας φρούτων καὶ λαχανικῶν θὰ προαγάγουν τὰ μέγιστα τὸ περὶ τὴν παρεμφερῆ παραγωγὴν ἐνδιαφέρον. Παραγωγήν, ἡ ὁποία, ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς ἰσχνῆς, ἔστω, οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου.

4) Εἶναι, τέλος, ἀπαράδεκτον, τὰ δασικὰ προϊόντα τῆς περιοχῆς νὰ ἐξάγωνται ἀκατέργαστα. 'Η ἐπιχειρουμένη ὑπὸ τῆς ἄρτι ἱδρυθείσης 'Εταιρίας «'Η Δασομηχανικὴ» κατασκευὴ καὶ ἐξαγωγὴ φρουτοκιβωτίων (τελάρων) ἀποτελεῖ ἓν πρῶτον ἐλάχιστον βῆμα.

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ

Τὸν τομέα αὐτὸν θὰ τροφοδοτήσουν εἰς πρώτας ὕλας ἡ κτηνοτροφία καὶ τὰ δάση. 'Η παραγωγὴ βελέντζας (Φλοκάτης), ταγαριῶν, κλπ., ὡς καὶ εἰδῶν ξυλοτεχνίας, ἀποτελοῦν λίαν ἐνδιαφερούσας ἐπιχειρήσεις, δοθείσης τῆς διαθέσεως καὶ τῆς ζητήσεως τῶν εἰδῶν αὐτῶν, τόσον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὅσον — καὶ κυρίως — εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Περὶ τῆς ἀναγκαιότητος καὶ τοῦ ἐνδεδειγμένου τῶν εἰς τὸν τομέα τοῦτον προσπαθειῶν, συνηγορεῖ καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι λόγω κλιματικῶν συνθηκῶν, μέγα μέρος τοῦ πληθυσμοῦ καὶ δὴ ὁ τοῦ τῶν ὀρεινῶν μας κοινοτήτων ὑποαπασχολεῖται ὅλως ἀπαραδέκτως κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, ὡς καὶ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ Τουρισμοῦ καὶ ἡ αὔξησις τῆς Τουριστικῆς κινήσεως.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Τονίζεται διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ὅτι ὁ Νομὸς Φλωρίνης, ὁ Νομὸς τῶν ἓξ λιμνῶν καὶ τῶν 'Ελληνικῶν Ἄλπεων, ἀποτελεῖ μοναδικὸν πεδίον τουριστικῆς δραστηριότητος. Πρόκειται, χωρὶς ὑπερβολάς, περὶ μιᾶς 'Ελβετίας ἐν σμικρογραφία, τὴν ὁποίαν ὅμως μέχρι στιγμῆς, τὸ ἀνθρώπινο χέρι δὲν ἔχει, σχεδὸν, θίξει. Αἱ γραφικαὶ λίμναι, τὰ ἐκτεταμένα δάση, τὰ κρυστάλλινα ὀρεινὰ ρεύματα καὶ τὰ ὡραῖα ἀλπικὰ λιβάδια, συνθέτουν μίαν εἰκόνα σπανίαν κα καθιστοῦν τὸν τόπον αὐτὸν ὡς ἰδεώθη διὰ θερινὰς διακοπάς, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν δροσερότητα καὶ τὸ ὑγιεινὸν τοῦ κλίματος.

Δὲν παραγνωρίζεται τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ θαλάσσιαι ἀκταὶ προσελκύουν σήμερα τὸ μέγιστον τῶν παραθεριστῶν. Πιστεύεται ὅμως ὅτι μία κατάλληλος προβολὴ τῶν προσόντων τοῦ τόπου, θὰ πείση πολλοὺς νὰ διαθέσουν τουλάχιστον μέρος τοῦ διαθεσίμου χρόνου διὰ παραμονὴν εἰς τὴν περιοχήν μας ἡ ὁποία ὑπόσχεται καὶ παρέχει ὅλας τὰς ἐγγυήσεις διὰ μίαν ὁλοκληρωτικὴν ἀνάπαυσιν, ἀπηλλαγμένην ἀπὸ τὰ δεινὰ τῶν γνωστῶν πλάζ, καὶ πρὸ παντὸς ἀπὸ τὸν καύσωνα τῶν παραλίων καθιστῶντα προβληματικὸν ἀκόμη καὶ τὸν νυκτερινὸν ὕπνον — πρᾶγμα ἄγνωστον καὶ ἀδιανόητον ἐδῶ.

Μία πλάζ εἰς τὴν περιοχὴν τῶν λιμνῶν 'Αμυνταίου, βελτίωσις τῶν ἀγουσῶν εἰς τὰς λίμνας καὶ τὰ δάση ὁδῶν, ἵδρυσις ξενοδοχείων καὶ περιπτέρων εἰς καταλλήλους θέσεις καὶ πρὸ παντὸς τουριστικὴ προβολὴ τοῦ τόπου, ἀποτελοῦν τὰ ἔργα διὰ τῶν ὁποίων θὰ θεμελιωθῆ ὁ τοπικὸς Τουρισμός, ὁ ὁποῖος βασίζεται κατ' ἀρχὴν εἰς ἀναμφισβήτητα προσόντα, ὡς ἡ φύσις καὶ τὸ κλῖμα τοῦ τόπου, αἱ Βυζαντιναὶ ἀρχαιότητες, τὸ φινόξενον τῶν ἀγαθῶν κατοίκων του, κλπ.

ΛΟΙΠΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

Αὗται συνίστανται εἰς τὴν ἀνάπτυξιν κα ἀξιοποίησιν τοῦ ἐναλίου πλούτου τῶν λιμνῶν καὶ ὀρεινῶν ρευμάτων, τὴν ἵδρυσιν πάρκων, ζωολογικῶν κήπων, ἐκτροφείων γουνοπαραγωγῶν ζώων, κυνηγετικῶν κυνῶν κλπ., δυναμένων ν' ἀποδειθοῦν ὡς μοναδικαὶ πλουτοπαραγωγικαὶ πηγαί.

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ

Συνιστᾶται ἡ ἵδρυσις οἴκων (πρατηρίων) προβολῆς καὶ διαθέσεως τῶν τοπικῶν προϊόντων, ἀπό τῶν ὀπωροκηπευτικῶν μέχρι τοῦ κρασιοῦ καὶ τῶν ποτῶν καὶ μέχρι τῶν προϊόντων βιοτεχνίας, τόσον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὅσον καὶ εἰς τὸ ἐθωτερικόν.

'Η τυποποίησις τῶν προϊόντων καὶ ἡ ὀργάνωσις τῶν μεταφορῶν μέχρι τῶν τόπων καταναλώσεως ἀποτελοῦν τὸ ἕτερον σκέλος.

ΤΕΛΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Τὸ μεγαλύτερον πρόβλημα διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν προεκτεθέντων, ἀποτελεῖ ἡ ὕπαρξις καταλλήλου φορέως. Ὡς ἐν ἀρχῇ ἐλέχθη, αἱ ὑφιστάμεναι Δημόσιαι κλπ. 'Υπηρεσίαι, δὲν δύνανται νὰ ἀνταπεξέλθουν καὶ ν' ἀνταποκριθοῦν εἰς μίαν τόσον πολυσχιδῆ προσπάθειαν.

Λύσιν, κατὰ τὸν δασάρχην κ. Θέμελην, ἀποτελεῖ ἡ ἵδρυσις μιᾶς 'Εταιρίας κατὰ τὰ πρότυπα τῶν ἐν Γαλλίᾳ λειτουργουσῶν 'Εθνικῶν 'Εταιρειῶν μικτῆς οἰκονομίας, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ συμμετάσχουν Νομικὰ καὶ φυσικὰ πρόσωπα καὶ τὸ Κράτος.

Σήμερα, ὁπότε τόσος λόγος γίνεται γύρω ἀπὸ τὴν περιφερειακὴν ἀνάπτυξιν, ἡ περιοχή μας ἐπιβάλλεται νὰ ἐνεργήση τάχιστα καὶ αἱ περιστάσεις ὑπαγορεύουν διὰ νὰ ἐξασφαλίση τὸ προβάδισμα καὶ κάποιαν προνομιακὴν μεταχείρισιν εἰς μίαν βεβαίαν μελλοντικὴν ἐφαρμογὴν τῆς πολιτικῆς περιφερειακῆς ἀναπτύξεως, εἰς τὰ πλαίσια τῆς ὁποίας ἐντάσσεται ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἵδρυσις 'Εταιρίας Οἰκονομικῆς 'Αναπτύξεως.

Η ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΨΑΡΑΔΩΝ ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΙ ΤΟΝ κ. ΝΟΜΑΡΧΗ

Διὰ τηλεγραφήματός της ἡ Κοινότης Ψαράδων, εὐχαριστεῖ τὸν Νομάρχην κ. Παπαδημητρίου διότι χάρις εἰς τὸ στοργικὸν καὶ ἀμέριστον ἐνδιαφέρον του ἀπέκτησε πόσιμον ὕδωρ.

ΠΑΡΕΤΑΘΗ Η ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΩΝ

Κατ' ἀνακοίνωσιν τῆς Νομαρχίας, κατόπιν σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργείου Συγκοινωνιῶν, παρετάθη μέχρ

Η ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ ΜΕ ΤΟΝ ΦΑΚΟ ΜΑΣ

Ἡ Φλώρινα ἐπεκτείνεται

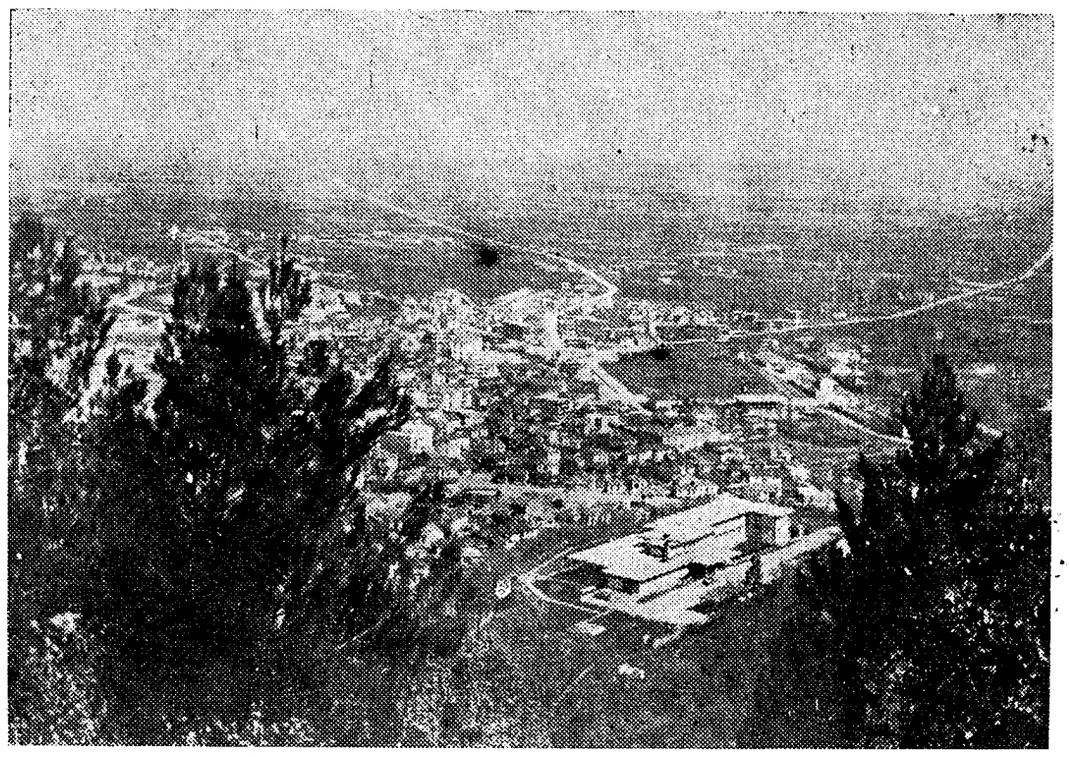

Ἡ πόλις τῆς Φλωρίνης ἐπεκτείνεται συνεχῶς πρὸς Νοτιοανατολικά. Μιὰ πανοραμικὴ ἄποψη τοῦ νέου τμήματος. Διακρίνεται ἡ «Ξενία», τὸ τουριστικό μας ξενοδοχεῖο, ὁ Σιδ. Σταθμός, ἡ Πλατεῖα Μεγ. Ἀλεξάνδρου, ὁ Συνοικισμὸς Δ. Μακρῆ καὶ οἱ ἐργατικὲς κατοικίες καὶ πιὸ πέρα ὁ εὐλογημένος κάμπος τῆς Φλωρίνης μὲ τὸ δρόμο πρὸς τὴν Νίκη, πρὸς τὰ Σύνορα...

Τὸ Κρατικὸ Νοσοκομεῖο Φλωρίνης εἶναι ἀπὸ τὰ τελειώτερα ἐξοπλισμένα καὶ πιὸ συγχρονισμένα τῆς Ἑλλάδος. Ὅλος ὁ πληθυσμὸς βρίσκει ἐκεῖ σὲ ὧρες ἀνάγκης, πλήρη νοσοκομειακὴ καὶ ἐπιστημονικὴ περίθαλψη. ΟἱΦλωρινιῶτες εἶναι ὑπερήφανοι γιὰ τὸ Νοσοκομεῖο τους.

Ἀκριτικὸς Ἀθλητισμὸς

ΕΝ ΜΕΣΩ ΠΡΩΤΟΦΑΝΩΝ ΕΠΕΙΣΟΔΙΩΝ ΔΙΕΚΟΠΗ Ο ΑΓΩΝ ΚΥΠΕΛΛΟΥ "ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ„-"ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΟΣ„

Καστοριᾶ - Ἀλεξάνδρεια 5-1 Ἐδεσσαϊκὸς - Πανιώνιος 3-0

Εἰς χῶρον ταυρομαχίας μετεβλήθη τὴν περασμένην Κυριακὴν τὸ Στάδιόν μας κατὰ τὸν ἀγῶνα Κυπέλλου μεταξὺ τοῦ «Νικηφόρου» καὶ «Ἄρεως» Πτολεμαΐδος.

Τοῦτο δὲ συνέβη κυρίως ἐξ αἰτίας τῆς μεροληπτικῆς καὶ εἰς ὑπέρμετρον βαθμὸν σκανδαλώδους διαιτησίας τοῦ ἀνεκδιηγήτου διαιτητοῦ κ. Σπανίδη, ὁ ὁποῖος ἀναμφισβητήτως εἶναι καὶ ὁ κύριος ὑπαίτιος τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως. Τὸ ἐξοργιστικώτερον δὲ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν εἶναι ὅτι ἡ διαιτησία δὲν κατηγορεῖται καὶ δὲν μέμφεται μὲ τὸ ἐλαφρυντικὸν τῆς ἀνεπαρκείας, ἀλλὰ μὲ τὴν μομφὴν τῆς ἐσκεμμένης ἐνεργείας, γεγονὸς τὸ ὁποῖος ἐρέθισε τὰ πνεύματα ὅλων τῶν παρευρεθέντων φιλάθλων, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ δημιουργηθῇ εἰς τὸ Στάδιον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μία εἰς τὸ ἔπακρον ἠλεκτρισμένη ἀτμόσφαιρα.

Συγκεκριμένως ὁ κ. Σπανίδης, συνεπικουρούμενος καὶ ἀπὸ τοὺς βοηθούς του ἐπόπτας γραμμῶν, ὄχι μόνον ἠνέχθη ἀλλὰ σχεδὸν ἐνεθάρρυνε τὸ ἀντιαθλητικὸ μέχρις ἐξοντώσεως παιγνίδι τῶν ποδοσφαιριστῶν τῆς «Πτολεμαΐδος» μὲ ἀποτέλεσμα νὰ σημειωθοῦν πολλοὶ τραυματισμοὶ παικτῶν τοῦ «Νικηφόρου» καὶ ὡς ἐκ τούτου νὰ δημιουργηθοῦν πάμπολλα ἐπεισόδια. Καὶ ὄχι μόνον δὲν ἀπέβαλε τοὺς παρεκτρεπομένους καὶ ἀντιαθλητικῶς ἀγωνιζομένους ποδοσφαιριστὰς τῆς «Πτολεμαΐδος» ἀλλα σχεδὸν προέτρεψε αὐτοὺς διὰ τῆς στάσεώς του νὰ ὁλοκληρώσουν τὸ ἔργο των.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτάς, ἐπόμενον ἦταν ὁ ἀγῶνας νὰ μὴν ἔχῃ ὁμαλὸ τέλος. Τοῦτο δὲ συνέβη εἰς τὸ τελευταῖον λεπτὸν τῆς ἡμιώρου παρατάσεως καὶ ὑπὸ τὰς ἀκολούθους συνθήκας. Ἐνῶ ὁ «Νικηφόρος» προηγεῖτο μὲ 1—0, τέρμα τὸ ὁποῖον ἐπέτυχεν εἰς τὸ 10′ λεπτὸν τῆς παρατάσεως ὁ Ζηβόντσης καὶ ὁ ἀγὼν ἔβαινε πρὸς τὴν λῆξιν του, ὁ ἀνεκδιήγητος διαιτητὴς κ. Σπανίδης, διὰ καταλογισμοῦ σειρᾶς ἀνυπάρκτων φάουλ εἰς βάρος τοῦ «Νικηφόρου» προώθησε τὸ παιγνίδι εἰς τὰ καρρέ του. Ἔτσι ἐδημιουργήθη μελὲ πρὸ τῆς ἑστίας μας. Καί, ἐνῶ ὁ ἐπόπτης γραμμῶν κ. Ἀρβανίτης σήκωσε τὴν σημαίαν δι' ἀντικανονικὴν προφανῶς ἐνέργειαν τῶν παικτῶν τῆς Πτολεμαΐδος, αὐτοὶ ἐπέτυχον διὰ τοῦ Τανίδη τὸ τέρμα τῆς ἰσοφαρίσεως. Τοῦτο, ὡς ἐκ τῆς ἐσκεμμένης ἐνεργείας, ἐπροκάλεσε θύελλαν διαμαρτυριῶν τῶν θεατῶν μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐπακολουθήσουν τὰ γνωστὰ ἔκτροπα.

Ἔτσι ἔληξεν ἡ ταυρομαχία τῆς παρελθούσης Κυριακῆς, πρὸς δόξαν τῆς ἁμαρτωλῆς ἑλληνικῆς διαιτησίας.

Ποιοτικῶς τὸ μάτς δὲν ἀντέχει εἰς καμμίαν κριτικήν. Πάντως, ὁ «Νικηφόρος» παρὰ τὴν εἰς βάρος του δημιουργηθεῖσαν ἀνυπόφορον κατάστασιν ἐκ τῆς βαρβάρου τακτικῆς τῶν παικτῶν τῆς Πτολεμαΐδος, ἠγωνίσθη καλύτερον τοῦ ἀντιπάλου του. Διετήρησε κατὰ τὸ πλεῖστον διάστημα τοῦ ἀγῶνος τὴν ὑπεροχὴν καὶ ὡς ἐκ τούτου — λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν ἐξαιρετικῶν εὐκαιριῶν ποὺ ἀπώλεσε — ἔπρεπε νὰ ἦτο καὶ ὁ νικητὴς τῆς ἀναμετρήσεως.

Αἱ συνθέσεις:

«ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ»: Μπέλκας, Στάϊος, Παυλίδης, Τσαλαγιῶργος Ι, ΙΙ, Κακιούσης, Ταραντζόπουλος, Νταϊρεντζῆς, Ζηβόντσης, Γιοῦτσος, Κοτσυφάκης.

«ΠΤΟΛΕΜΑΪΣ»: Γεωργιάδης, Τανίδης, Μιχαηλίδης, Ἀλιφραγκῆς, Φραγκουλίδης, Φολτόπουλος, Μανώλας, Γεωργίου, Κούσης, Γρηγοριάδης, Πουλασιχίδης.

Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ "ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ„

ΚΑΣΤΟΡΙΑ. — Συντριπτικὴν νίκην ἐπέτυχε ἐνταῦθα ἡ «Καστοριὰ» ἐπὶ τῆς «Ἀλεξανρείας» εἰς φιλικὸν ἀγῶνα μὲ τὸ εὐρὺ σκὸρ τῶν 5—1 τερμάτων.

Ὅπως εὐκόλως φανερώνει καὶ τὸ ἀποτέλεσμα οἱ νικηταὶ διετήρησαν ἀσφυκτικὴν ὑπεροχὴ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ παιγνιδιοῦ καὶ μὲ τὴν ἀρίστην ἀπόδοσιν ἱκανοποίησαν πλήρως τοὺς ὀπαδούς των. Χωρὶς νὰ ὑστερήσῃ ἀπολύτως οὐδεὶς ἐκ τῶν νικητῶν, ξεχώρισαν ἰδιαιτέρως οἱ Γάκης, Κόλιας, Μίκας καὶ Σουμελίδης.

Ἡ Ἀλεξάνδρεια» ὑστέρησε καταφανῶς καὶ εὑρεθεῖσα πρὸ ἑνὸς ἀνωτέρου ἀντιπάλου, ὑπέκυψε φυσιολογικά. Καλύτεροι παῖκται της ἦσαν οἱ Ἠλιόπουλος καὶ Μπάρμπας.

Τὸ σκὸρ ἄνοιξε στὸ 20′ ὁ Βρεττόπουλος μὲ κεφαλιά, ὕστερα ἀπὸ φάουλ καὶ στὸ 56′ ὁ Σουμελίδης ἔγραψε τὸ 2—0.

Στὸ 62′ ὁ Μίκας ἐπέτυχε τὸ τρίτον τέρμα καὶ στὸ 77′ ὁ Κόλιας τὸ τέταρτον, ἀφοῦ προηγουμένως ἡ σφαῖρα εὗρε τὴν δοκόν. Τὸ πέμπτον τέρμα ἐπέτυχε ὁ Σουμελίδης (82′).

Τὸ τέρμα τῆς τιμῆς τῆς «Ἀλεξανδρείας» ἐσημείωσεν ὁ Μαυρόπουλος.

Τὸν ἀγῶνα διηύθυνεν ὁ κ. Ἀγγελίδης (ἄριστος) καὶ οἱ ἀντίπαλοι ἠγωνίσθησαν ὡς ἑξῆς:

«ΚΑΣΤΟΡΙΑ»: Χατζηαφιώνης, (Δάλλας), Τσουλουχίδης, Γάκης, Τσακίρης, Βρεττόπουλος, Κόλιας, Νείρου, Καλτέκης, Μίκας, Στεργίου, Σουμελίδης.

«ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ»: Μπάρμπας, Ψάρτας, Παπαδόπουλος, Ἠλιόπουλος, Δέλκος, Οἰκονομόπουλος, Μαυρόπουλος, Μωϋσίδης, Μπιδιρόπουλος, Γρηγοράκης, Μιχάκης, Ἀλαμπορινός.

Η "ΕΔΕΣΣΑ„ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΕΙ

ΕΔΕΣΣΑ. — Ταχύς, ἐνθουσιώδης καὶ συναρπαστικὸς ὑπῆρξεν ὁ φιλικὸς ἀγὼν τοῦ Ἐδεσσαϊκοῦ πρὸς τὸν Πανιώνιον, ὁ ὁποῖος ἔληξε μὲ συντριπτικὴν νίκην τοῦ πρωταθλητοῦ τοῦ Δ′ ὁμίλου, μὲ τὸ εὐρὺ σκὸρ τῶν 3—0 τερμάτων.

Ὁ νικητὴς διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ἀπέδειξε τὴν μεγάλην του κλάσιν, πραγματοποιήσας τὴν καλυτέραν ἐφετινήν του ἐμφάνισιν καὶ ἱκανοποιήσας πλήρως τὰς χιλιάδας τῶν ὀπαδῶν του ποὺ παρευρέθησαν εἰς τὸ γήπεδον.

Ὁ Ἐδεσσαϊκὸς διέθετε κυριολεκτικὰ ἀπροσπέλαστον ἄμυναν, γεγονὸς εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ὀφείλει κατὰ μέγα μέρος τὴν νίκην του. Ἀλλὰ γενικῶς οὐδεὶς ἀπὸ τοὺς χρησιμοποιηθέντας ὑπὸ τοῦ Ἐδεσσαϊκοῦ ποδοσφαιριστὰς ὑστέρησε, μὲ καλυτέρους τοὺς Τσώτσαν καὶ Παπαδόπουλον.

Ἡ ὁμὰς τοῦ Πανιωνίου ἄφησε καλὰς ἐντυπώσεις εἰς τοὺς Ἐδεσσαίους φιλάθλους μὲ τὴν ἀπόδοσίν του, παρουσιάσας μίαν ἑνδεκάδα μὲ πολλὰ νέα στελέχη, ὁπωσδήποτε ὅμως ἐξελίξιμα.

Τὸ πρῶτον τέρμα ἐπετεύχθη μόλις εἰς τὸ 52′ ἀπὸ τὸν Κροντσέλη, ἀφοῦ προηγουμένως σοὺτ τοῦ ἰδίου ἀπέκρουσεν ὁ τερματοφύλαξ τῶν φιλοξενουμένων. Εἰς τὸ 58′ ἔχουμε τὸ δεύτερον τέρμα μὲ ἐκτελεστὴν τὸν Μηνασίδη, ὁ ὁποῖος πῆρε τὴν μπάλλα ἀπὸ τὸν Σκρέκη τὴν ὥρα ποὺ ὁ τελευταῖος προσεπάθει νὰ τὴν γυρίσῃ εἰς τὸν τερματοφύλακά του.

Τὸ 3—0 ἔγραψε ὁ Παπαδόπουλος ὕστερα ἀπὸ συνδυασμὸ Βασδάρη - Τσώτσα.

Ὁ διαιτητὴς κ. Κοκκινίδης ἄριστος.

Αἱ δύο ὁμάδες ἠγωνίσθησαν ὡς ἑξῆς:

ΕΔΕΣΣΑΪΚΟΣ: Ἰορδανίδης, Κωνσταντινίδης, Τσακλάνης, Χατζηπαναγιωτίδης, Λυμπάρης, Βασδάρης, Κίτκας (Βαμβακᾶς), Βεουλίδης, (Μηνασίδης), Τσώτσας, Παπαδόπουλος, Κροντσέλης (Τυριακίδης).

ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ: Καλογερόπουλος, (Σαραγιώτης), Καραγιαννόπουλος, Παπαδόπουλος, Σκρέκης, Νέγρης, Μαυρίδης, Κόγλιας, Χατζηχρῆστος, Κυριακίδης, Χάϊτας, Σημαιοφορίδης.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ

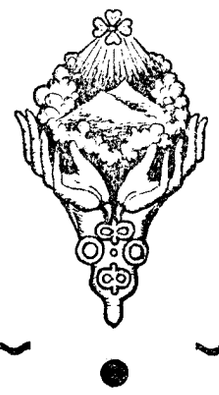

Ο Φ.Ο.Ο.Φ. ΦΥΤΕΥΕΙ ΔΕΝΔΡΥΛΛΙΑ ΦΛΑΜΟΥΡΙΑΣ

Ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος, ὁ Φυσιολατρικὸς Ὀρειβατικὸς Ὅμιλος Φλωρίνης (Φ.Ο.Ο.Φ) ἤρχισε μήαν σταυροφορίαν φυτεύσεως δενδρυλλίων φλαμουριᾶς εἰς διάφορα σημεῖα τοῦ Νομοῦ μας.

Οὕτω τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν διὰ μελῶν του ἐφύτευσε ἱκανὸν ἀριθμὸν τοιούτων δενδρυλλίων εἰς τὸν πέριξ τῆς βυζαντινῆς ἐκκλησίας Ἁγίας Τριάδος Πισοδερίου, χῶρον.

Τὴν 27ην Ὀκτωβρίου θὰ φυτεύσῃ εἰς τὸν πέριξ τοῦ τουριστικοῦ ξενοδοχείου «Ξενία» χῶρον.

Κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον θὰ φυτεύσῃ εἰς τὸν χῶρον πέριξ τοῦ νέου ναΐδίου, παρὰ τὸ 6ον χιλμ. τῆς ὁδοῦ Φλωρίνης - Πισοδερίου.

Τέλος τὸν Δεκέμβριον θὰ φυτεύσῃ τοιαῦτα εἰς τὸν ὑπερθεν τῆς πόλεώς μας λόφον τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος (ὁδὸς φυσιολατρῶν - τέρμα κτήματος Φ.Ο.Ο.Φ.).

Εἰς τὴν ἐκπολιτιστικὴν αὐτὴν προσπάθειαν τοῦ Φ.Ο.Ο.Φ. συμπαρίστανται τὸ Δασαρχεῖον Φλωρίνης καὶ ἡ ἐνταῦθα ἑδρεύουσα Ο.Ε. «Δασοτεχνική».

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΤΙΒΟΣ

Π.Α.Ο. ΚΑΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ ΣΤΟΝ Β.′ ΓΥΡΟ ΠΑΡΑ ΤΑΣ ΑΤΥΧΕΙΣ ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΤΩΝ

Ὁ Παναθηναϊκὸς γυρίζει ἀπὸ τὴν Μάλτα, ἔχοντας ἐξασφαλίσει τὴν πρόκρισή του στὸν 6′ γῦρο τοῦ Κυπέλλου πρωταθλητριῶν ὁμάδων Εὐρώπης. Κάτι ποὺ εἶχε «ἐπιτύχει», ἀπὸ τὸ πρῶτο μάτς, συντρίβοντας τότε τὴν Σλιέμα μὲ 4—1. Ὡστόσο, οἱ παῖκτες καὶ συνοδοὶ τοῦ «Τριφυλλιοῦ» θὰ θυμοῦνται γιὰ καιρὸ τὸ νησάκι αὐτὸ καὶ κυρίως γιατὶ ἡ ρεβάνς δὲν ἦταν ὅπως τὴν περίμεναν. Ὁ κ. Μπόμπεκ ἤξερε πολὺ καλὰ τοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους στὸν πρῶτο ἀγῶνα ἐπέμενε νὰ νικήσῃ ἡ ὁμάδα του μὲ μεγάλο σκόρ. Ἕνα ἐπαναληπτικὸ μάτς, μέσα σ' ἕνα ξενο γήπεδο καὶ γενικώτερα κάτω ἀπὸ ἄγνωστες συνθῆκες, θέλει πάντα προσοχή. Οἱ πρωταθλητὲς δὲν μπόρεσαν νὰ σημειώσουν νίκη ἢ ἰσοπαλία. Ἡττήθησαν μὲ 1—0. Πρόκειται γιὰ μιὰ ἥττα ποὺ «σχεδιάστηκε καὶ ποὺ δὲν ἔχει καμμιὰ ὑπόσταση στὴν πραγματικότητα. Εἶναι ἀναμφισβήτητο ὅτι τὸ μοναδικὸ γκὸλ τῆς «Σλιέμα» ἦταν ἀνύπαρκτο. Καταλογίστηκε ὅμως γιατὶ ἔτσι ἤθελε ὁ Ἰταλὸς διαιτητὴς κ. Λομπέλο. Κι' ὅταν ἕνας «ἄρχοντας» ἀγῶνος θέλη νὰ κάνη κάτι, κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ἐμποδίση. Ἔξω ἀπ' αὐτό, τὸ οὐσιαστικὸ «πλῆγμα», ὁ ΠΑΟ κυνηγήθηκε καὶ ἀπὸ τὴν ἀτυχία.

∴ Πέρα ἀπ' ὅλα αὐτὰ θὰ πρέπει νὰ τονισθῆ ὅτι: α) Οἱ 7.000 θεατὲς ποὺ παρακολουθοῦσαν τὸ μάτς εἶχαν δημιουργήσει μιὰ ἠλεκτρισμένη στὸ ἔπακρο ἀτμόσφαιρα, γιουχαΐζοντας συνεχῶς τοὺς παῖκτες τοῦ Παναθηναϊκοῦ καὶ ρίχνοντας βαρελότα μέσα στὸν ἀγωνιστικὸ χῶρο. β) Ἡ μεροληπτικὴ ὑπὲρ τῶν γηπεδούχων διαιτησία, τοὺς ἔδωσε τὸ δικαίωμα ν' ἀγωνίζωνται τραχύτατα χωρὶς νὰ λογαριάζουν κανένα.

Κάτω ἀπὸ τέτοιες συνθῆκες διεξήχθη ἡ ρεβάνς. Εἶναι ἀλήθεια πὼς οἱ μικρὲς ὁμάδες εἶναι πάντα ἐπικίνδυνες στὴν ἔδρα τους, πρὸ πάντων ὅταν τὸ γήπεδό τους, εἶναι «τσιμεντένιο» καὶ μ' ἀνώμαλο ἐντελῶς ἀγωνιστικὸ χῶρο. Ὡστόσο, οἱ ὁμάδες αὐτὲς δὲν μποροῦν ν' ἀνατρέψουν τοὺς νόμους τοῦ ποδοσφαίρου καὶ νὰ δημιουργήσουν τὴν ἔκπληξη.

∴ Τὸ μοναδικὸ γκὸλ τοῦ ἀγῶνος σημειώθηκε στὸ 32ο λεπτό. Καὶ ἰδοὺ γιατὶ δὲν ἦταν «γκόλ». Σὲ μιὰ κάθοδο τῶν Μαλτέζων, ὁ κεντρικὸς κυνηγός τους Μίκαλελ βρέθηκε σ' εὐνοϊκὴ θέση κι' ἐσούταρε μὲ δύναμη. Ὁ Βουτσαρᾶς δὲν βρισκόταν στὴ θέση ποὺ ἔπρεπε καὶ δὲν μπόρεσε, παρὰ τὴν προσπάθειά του, ν' ἀποκρούσῃ τὴν σφαῖρα, ποὺ κατευθυνόταν πρὸς τὴν ἑστία τοῦ ΠΑΟ. Ὅμως τὴν τελευταία στιγμή, ἀκριβῶς ἐπάνω στὴν γραμμή, ὁ Πανουσάκης ἐπρόφθασε τὴν μπάλλα καὶ τὴν ἀπομάκρυνε μὲ δυνατὸ σοὺτ. Ὁ διαιτητὴς «ἔδειξε» στοὺς παῖκτες νὰ συνεχίσουν, ἀλλὰ οἱ Μαλτέζοι ἔτρεξαν γύρω του καὶ ζητοῦσαν γκόλ, διότι, κατὰ τὴν γνώμη τους ἡ μπάλλα εἶχε περάσει τὴν γραμμή. Ὁ Λομπέλο ἐζήτησε τὴν γνώμη τοῦ ἐπόπτη γραμμῶν καί, παρὰ τὸ ὅτι ὁ τελευταῖος εἶχε ἀντίρρηση, ὁ διαιτητὴς «ἔδειξε» τὴν σέντρα...

∴ Οἱ συνθέσεις:

ΣΛΙΕΜΑ: Ντεμπόνο - Φαλτσόνε, Μπονίτεζ, Ἀκβαλίνα Ι - Μπουήτσιγκ, Κόλιτσ - Κόξ, Τσίνι, Μίκαλελ, Ἀκβαλίνα ΙΙ, Βαρσάλο.

ΠΑΟ: Βουτσαρᾶς - Πανουσάκης Παπουλίδης, Σούρπης, Καμάρας, Μπέλλης, Δομάζος, Πιτυχούτης - Κοψαχείλης, Σακελαρίδης, Παναγιωτίδης.

Στὴν πρώτη γραμμὴ τῶν διακριθέντων περνοῦν οἱ Δομάζος, Σούρπης, Πυτιχούτης καὶ οἱ Ντεμπόνο, Τσίνι, Βαρσάλο.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ - «ΟΜΟΝΟΙΑ» 1-1

Ποδόσφαιρο κακῆς ποιότητος στοῦ Καραϊσκάκη. Καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς ἀπευθύνεται περισσότερο — ὅπως εἶναι αὐτονόητο — στὸν Ὀλυμπιακό. Ἡ ὁμὰς τῆς Κύπρου ἔκανε τὸ παιγνίδι της. Στὴν Λευκωσία πιθανὸν νὰ χαρακτηρίζεται σὰν ἕνα ἀπὸ «τὰ καλύτερα παιγνίδια» της. Πολὺ πιθανόν, δὲν ἔχει σημασία. Ἡ σχέση μεταξὺ τῶν δύο ὁμάδων ἦταν ἡ ἑξῆς: ὅσο χειρότερος ἦταν ὁ Ὀλυμπιακός, τόσο καλύτερη θὰ ἀναδεικνυόταν ἡ «Ὁμόνοια». Συναντήθηκαν στὸ «Χ». Ποὺ σημαίνει ὅτι ὁ Ὀλυμπιακὸς πελαγοδρόμησε στὴν μετριότητα.

Οἱ σποραδικὲς ἀναλαμπὲς τοῦ σωστοῦ ποδοσφαίρου σβήνονταν γρήγορα ἀπὸ τὸν σφοδρὸ ἄνεμο τῆς ἐπιπολαιότητος. Τὸ χειρότερο γιὰ τὸν Ὀλυμπιακὸ εἶναι ὅτι ἔφθασε σ' ἕνα τραγικὸ σημεῖο: νὰ δίνη στοὺς ἀντιπάλους του — καὶ στοὺς πιὸ ἀδύνατους — τὴν ἐντύπωση ὅτι μποροῦν νὰ τὸν νικήσουν.

Προχθὲς οἱ Κύπριοι παῖκτες ἀπέκτησαν ἀπὸ νωρὶς αὐτὸ τὸ δικαίωμα, ποὺ τοὺς παρεχώρησε ὁ Ὀλυμπιακός. Ἀλλὰ τοὺς ἔλειψαν οἱ τεχνικὲς ἱκανότητες γιὰ νὰ γράφουν τὴν μεγάλη — τὴν μεγαλύτερη — ἔκπληξη. Οἱ δυὸ - τρεῖς καλύτεροι παῖκτες τῆς «Ὁμονοίας», ὁ Γρηγορίου, ὁ Καλοῦτσος, ὁ Παναγιώτου, δὲν ἦταν εὔκολο νὰ κάνουν τὸ «θαῦμα». Καὶ τὸ θαῦμα ἔμεινε... μισό.

Οἱ μόνοι παῖκτες τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ποὺ ἀπέδωσαν ἱκανοποιητικὰ ἦσαν οἱ Πολυχρονίου, Παπάζογλου καὶ Γκαϊτατζῆς, ἐνῶ οἱ ὑπόλοιποι (καὶ ἰδίως οἱ Γιοῦτσος, Συνάτκας) κατεποντίσθησαν.

∴ Ἄφογος ὁ Βούλγαρος διαιτητὴς κ. Ρουμέντσεφ καὶ οἱ συμπατριῶτες του ἐπόπτες γραμμῶν.

Οἱ συνθέσεις:

ΟΛΜΠΙΑΚΟΣ: Αὐγητίδης, Σημαντήρης, Γκαϊτατζῆς, Παυλίδης, Πολυχρονίου, Δερμιάτης, Βασιλείου, Γιοῦτσος, Συνάτκας, Λ. Παπάζογλου, Μποτίνος.

ΟΜΟΝΟΙΑ: Ἐλευθεριάδης Πάλλας, Παναγιώτου, Ἰωάννου, Στεφάνου, Κυριακοῦ, Καλοῦτσος, Γρηγορίου, Χριστοφόρου, Ἄστρου, Κωνσταντίνου.